71STE JAARGANG No. 9143 DONDERDAG 7 OCTOBER 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Conscientiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858. Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50, Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Bevolking tot gisteravond 10 uur in spanning

Orkaan gaat de Benedenwinden voorbij

Dikke luchten, veranderde wind doch voor de rest rustig als in een maannacht

Genomen maatregelen stellen bevolking op haar gemak

Willemstad. — De orkaan, die gisteren van het gebied Barbados-Trinidad naar de Benedenwindse Eilanden op weg was en de bevolking dezer eilanden een dag in angstige spanning heeft gehouden, heeft Curaçao, Aruba en Bonaire in de letterlijke en figuurlijke zin van het woord links laten liggen. Nadat gisteravond te half zeven was gemeld, dat de orkaan een veel noordelijker richting volgde dan oorspronkelijk werd verwacht, kwam om 10 uur de verlossende tijding, dat het gevaar als geweken beschouwd kon worden. De voorzorgsmaatregelen bleven natuurlijk nog wel van kracht, doch de bevolking kon zich nu met een gerust hart ter ruste begeven. Het bleef in de avonduren en gedurende de nacht practisch windstil en ook de regen, die reeds voor gisteravond 6 uur voorspeld was, bleef, op een enkele niet noemenswaardig buitje na, uit. Het was gisteravond na de mededeling via de radio, dat het gevaar als geweken beschouwd kon worden, voor eenieder wel duidelijk, dat er geen catastrophale dingen meer te verwachten waren en overal zag men de mensen zich dan ook ter ruste begeven.

Levensmiddelen-winkels hebben record-verkoop

Hoewel de natuurkrachten zich dus niet boven onze Benedenwindse Eilanden ontketend hebben en er behalve het draaien van de wind en het compact betrekken van de lucht weinig meer gebeurde, is er op ons eiland toch een uitgebreide organisatie van allerlei hulpdiensten in touw geweest om bij het eerste teken van de Gezaghebber, die zijn hoofdkwartier in Rio Canario had opgeslagen, in actie te komen. Pers en radio hadden de bevolking reeds voldoende voorbereid op de te verwachten dingen en daarenboven reed nog een politiewagen met luidspeaker rond, die de door de Gezaghebber opgestelde richtlijnen omriep. Ook werden pamfletten rondgedeeld met instructies, die in drie talen, Nederlands, Papiamento en Engels opgesteld waren.

De bevolking werd aangeraden drink en bluswater gereed te zetten evenals een bak met zand om een eventuele brand te kunnen blussen. Aangeraden werd voldoende voedsel in huis te nemen, papieren stroken over de ruiten te plakken, deuren en shutters goed te sluiten, verbandmateriaal in voorraad te hebben, alsmede planken en los materiaal op erven en rondom de huizen zoveel mogelijk op te ruimen. Bovendien werd geadviseerd om wanneer de orkaan zou overkomen, de hoofdschakelaar van het electrisch net uit te schakelen, en geen kerosine-stoven aan te hebben om kortsluiting en brand te voorkomen.

Hoewel daaromtrent geen bindende maatregelen genomen werden, werd het publiek toch aangeraden zich na tien uur des avonds niet nodeloos op de openbare weg te begeven, noch te voet, noch in een of ander vervoermiddel. Dit voorschrift is door de bevolking strikt opgevolgd. Want na tien uur was de stad zo goed als uitgestorven. Iedereen bleef verstandig thuis om zijn eigen have en goed te bewaken en met de zijnen de komende dingen af te wachten.

In het kader van de genomen maatregelen was het ook vanzelfsprekend, dat alle bioscoopvoorstellingen werden afgelast en dat speciaal een tweetal politieke vergaderingen, namelijk de K.V.P. en de D.P. eveneens op last van de Gezaghebber niet doorgingen. Ook de filmvoorstelling op Asiento vond geen doorgang. De apotheken hadden vergunning de gehele nacht open te blijven teneinde de bevolking zo nodig met medicamenten en verbandmiddelen van dienst te kunnen zijn.

Inmiddels was tussen half zeven en zeven uur de schipbrug reeds van zijn plaats versleept naar een veiliger plaats in het Schottegat. Hierdoor was het verkeer tussen Punda en Otrabanda gestremd en meest via de Schottegatweg plaats vinden. De „Ino" van de KNSM werd naar de werf van Nederhorst gevaren omdat men hoog water vreesde en dit het schip in moeilijkheden zou kunnen brengen. De „Agamemnon", „Poseidon" en „Boskoop" kozen ligplaats in het Schottegat.

In het hospitaal waren alle doktoren aanwezig, de militaire troepen waren alle geconsigneerd, passagieren in de stad was verboden. Het Roode Kruis had posten in gereedheid gebracht op Plantersrust (helpsters bij dr Loe), het huis van dr Chocolaad (3de district, Barber, het huis van dr Nassy (2e district), de Politiepost Berg Altena (waar de OGEM des avonds laat nog het licht aansloot), Rio Canario, de Centrale Post Domi, de Post Pietermaai, en het noodhospitaal in de Mgr. Zwijssenschool. De groepen werden vanaf zes uur 's avonds uitgerust en moesten zich om 10 uur melden.

Als een bijzondere maatregel werden de gevangenen van de gevangenis op het Wilhelminaplein naar het kamp Suffisant overgebracht.

Drukte in de winkels

Bepaalde winkelzaken, vooral die van levensmiddelen, hebben gisteren een record aantal kopers te verwerken gehad. Crackers, suiker, biscuits, bloem, rijst, hollyday bread waren gewilde artikelen en geraakten dan ook spoedig uitverkocht. Verder was er een hausse in kaarsen, zaklantaarns en olielampen. Sommige winkels sloten vroeger dan gewoonlijk om het personeel eerder naar huis te kunnen laten gaan en verschillende maatregelen te kunnen nemen zoals het aanbrengen van stutten voor de grote vitrine-ruiten. Zo liet El Louvre een metalen scherm omlaag, dat reeds in geen acht jaar was neergelaten. De firma Spritzer en Fuhrmann verwijderde alle juwelen uit de etalages om niemand in de bekoring te brengen daar iets uit weg te nemen wanneer de grote glazen ruiten het eens mochten begeven.

De drukte in de winkels. Flashlights waren een gewild artikel zoals deze foto toont.

Overheid en verschillende diensten verdienen een pluim

De overheid en de verschillende hulpdiensten, die zich in een voorbije etmaal zo buitengewoon hebben ingespannen, verdienen zeker een woord van lof.

De politie en D.O.W. zijn doorlopend in touw geweest en hoewel de maatregelen die zij namen slechts een preventief karakter hadden, is door deze beide diensten toch heel wat werk verzet. Daarnaast is het Roode Kruis zeer actief geweest en is practisch het hele apparaat in alarmtoestand geweest, zodat op het eerste teken hulp verleend kon worden.

Op het Hoofdbureau van Politie werd hedenmorgen medegedeeld, dat de gehele organisatie van Politie en DOW voor de bestrijding van de eventuele gevolgen van een natuurramp zeer goed georganiseerd was. Er waren vier alarmcentra, waar gecombineerd personeel van Openbare Werken en Politie aanwezig was en wel op Mundo Nobo, Rio Canario, Parera en Dokterstuin. Op elke post, behalve op Dokterstuin bevond zich een 60 à 70 man personeel van de Politie. De heer Betterweg, Commissaris van Politie, toonde zich tevreden over de organisatie van O.W. en zeide zijn eigen personeel te moeten complimenteren. Het gehele Politiecorps was gemobiliseerd en men was op alle eventualiteiten voorbereid. Brandweerwagens stonden gereed, evenals reeds met steenslag gevulde trucks.

Met Bonaire had men via de mobilofoonverbinding en steeds werden berichten uitgewisseld. Naast de Gezaghebber, die de leiding had, werkten de heren Ir Kiewit van DOW en Dr Pieren. Mobilofoonauto's stonden over het gehele eiland opgesteld voor het geval de telefoon uitgeschakeld zou worden. Op het Hoofdbureau van Politie zijn acht man uitgespaard door het vrijwillig doorwerken van de typisten, die als telefonistes optraden. Hierdoor behoefden deze posten niet door agenten bezet te worden.

Nadat het sein doorkwam, dat alles voorbij was, bleef men toch wachten op het tweede bericht, hetwelk binnenkwam omstreeks half één, waarna eenieder huiswaarts keerde, echter bleven allen geconsigneerd.

Ook de Openbare Gezondheidsdienst heeft klaar gestaan om de bevolking hulp te bieden. Gelukkig is dit allemaal niet nodig geweest. Doch dit doet niets af van de waarde van de arbeid die door deze diensten in het voorbije etmaal is verzet.

Naast de Meteorologische Dienst, die de bevolking steeds van berichten omtrent de richting van de orkaan en de snelheid waarmede deze zich voortbewoog, op de hoogte stelde, verdient ook de Lands- Radio- en Telefoondienst een woord van lof. Deze dienst heeft eveneens zeer veel werk te verzetten gehad omdat hij het enige communicatiemiddel vormde tussen Curaçao en de buitenwereld. Speciaal van het Moteo Instituut van San Juan op Puerto Rico werden zeer veel berichten opgevangen en doorgegeven.

De brug

Wij meldden reeds, dat de brug gisteravond uit voorzorg tegen eventuele beschadiging uit de dienst werd genomen. Naar men ons hedenmorgen van het Havenkantoor mededeelde, zal de brug waarschijnlijk na 12 uur weer op zijn plaats worden teruggebacht, zodat het verkeer weer normaal voortgang kan vinden.

Het was hedenochtend drukker dan gewoonlijk op de pontjes, omdat velen, die normaal per auto de Annabaai passeren, thans van het overvaarbootje gebruik moesten maken. Doorlopend voeren de pontjes heen en weer, teneinde het publiek zo snel mogelijk van het ene stadsdeel naar het andere te brengen.

Het was een eigenaardig gezicht, de wijde opening van de Annabaai zonder het vertrouwde contour van de brug, en een enkel ongehinderd binnenvarend scheepje. Tegen kwart voor acht voer de Marsbango uit, aanstonds uit de Annabaai het ruime sop kiezend en niet behoevend te wachten op het openzwaaien van de brug.

Waar is de orkaan gebleven?

Hoe is het nu met de orkaan, vraagt iedereen zich af. Is hij boven de wijde zee verdwenen of is hij uitgewoed? Bestaat de mogelijkheid, dat hij terugkeert en de zelfde weg terug hervat, zodat er toch nog gevaar bestaat, dat de Benedenwindse eilanden er een staartje van krijgen? Ten einde hiervan meer gegevens te krijgen, hebben wij ons hedenochtend tot de Meteorologische dienst gewend. Daar kon men ons echter nog niets omtrent het verdere verloop van het natuurverschijnsel mededelen. Het wachten blijft dus op nadere gegevens van de Meteorologische Dienst.

Dag te vroeg

Op Banda Abao is men zeer vooruitstrevend geweest, zoals blijkt uit een interessant verhaal, dat wij hedenochtend opvingen. Het was reeds enkele dagen bekend, dat in het Zuidoostelijk bekken van de Caraibische Zee een zware atmosferische storing gevaar voor de scheepvaart betekende. Ook was reeds rekening gehouden met de mogelijkheid, dat een opkomende orkaan in de richting van de Benedenwindse Eilanden zou kunnen afdrijven en hier grote schade aanrichten. Daarom waren verschillende posten in de buitendistricten reeds eerder gewaarschuwd. Het schijnt, dat met de tijd berekening een vergissing heeft plaats gevonden, waardoor het mogelijk was, dat men op verschillende plaatsen de orkaan reeds Dinsdagnacht verwachtte en dienovereenkomstige maatregelen nam. Toen men in de stad de orkaan dus nog verwachtte, had men hem in Banda Abao al achter de rug!

De brug vlak voor hij zijn reis naar veiliger have in het Schottegat begint. De laatste bout wordt uit de verbinding gehaald.

Daar gaat onze oude vertrouwde brug naar veiliger have. De autoriteiten achtten het niet verantwoord deze kostbare oeververbinding, met een gevaarlijke orkaan in het zicht, op zijn plaats te laten. Daarom werd zij intijds versleept om alle mogelijke schade die de tormenten daaraan zouden kunnen aanrichten, zoveel mogelijk te voorkomen.

Toch nog bericht over de orkaan!

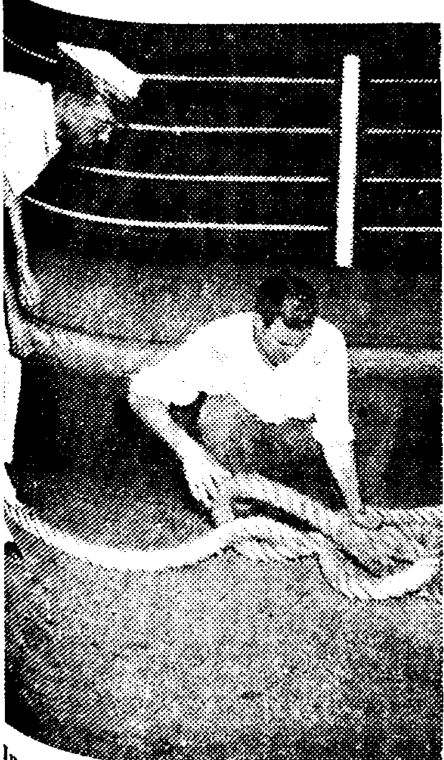
Bij het ter perse gaan van dit nummer vernemen wij het volgende:

De orkaan is hedenmorgen opnieuw onderzocht door een verkennings-vliegtuig vanuit San Juan dat om acht uur het centrum van de orkaan aantrof op een afstand van 50 a 60 zeemijlen Noord-Noord Oost van Willemstad. Deze positie betekent dat de orkaan na gistermiddag vier uur niet zijn bewegingsrichting van bijna West-Noord-West is blijven volgen maar een zuiver Westelijke richting is gaan trekken. De snelheid waarmee de orkaan zich in Westelijke richting beweegt is ongeveer 10 zeemijlen per uur. Dit brengt de orkaan in de loop van de middag op een afstand van 25 a 30 zeemijlen Noord van Oranjestad, Aruba.

De Noord-Westpunt van Aruba bevindt zich op nog kleiner afstand van het centrum van de orkaan. De wind die op Bonaire sedert zes uur hedenmorgen werd aangetroffen, namelijk Zuidwest 25 tot 30 knopen, geeft aan dat de Zuidzijde van de orkaan betrekkelijk zwak is.

De maatregelen die genomen zijn in verband met de windsnelheid op de Zuidkusten van onze eilanden blijven uiteraard gehandhaafd. Alle veiligheidsmaatregelen in verband met scheepvaart nabij Aruba zijn getroffen. Het verkenningsvliegtuig meldde als sterkste wind 110 zeemijlen per uur op een afstand van 60 zeemijlen Noord-Oost van het oog van de orkaan.

Vanmiddag dient rekening te worden gehouden met een aanhoudende wind uit Zuidelijke richting van 20 tot 25 knopen per uur, op Aruba tijdelijk sterker. Door de radio zullen in de loop van hedenmiddag nadere communiqué's worden doorgegeven.

Ingewikkelde knopen werden gelegd in de kolossale touwen ten einde de brug zo safe mogelijk naar zijn veilige ligplaats te verslepen.

Recht tot het Hart

— Niemand heeft op aarde een een vaste plaats, al lijkt het soms zo.

De K.L.M. bestaat 35 jaar

Nieuw K.L.M.-gebouw hedenochtend plechtig in gebruik genomen

Borstbeeld van dr. Albert Plesman aan Eilandsbestuur aangeboden

Verdienstelijke K.L.M.-ers ontvangen vliegpenningen

Dr. A. Plesman Luchthaven. — Hedenmorgen heeft op Dr. Albert Plesman Luchthaven ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de K.L.M. een drievoudige plechtigheid plaats gehad. Om 9 uur werd het nieuwe kantoorgebouw, waarvan acht maanden geleden de eerste steen gelegd werd, op plechtige wijze in gbruik genomen, bij welke gelegenheid de heer M. Koster, directeur van het Westindisch Bedrijf van de K.L.M. een toespraak hield en een plaquette onthulde, die een herinnering vormt aan dr. Plesman, de grote Pionier op luchtvaartgebied. Om 10 uur bood de heer Koster namens de K.L.M. een borstbeeld van dr. Plesman aan aan het Eilandsbestuur. Na deze plechtigheid werden in de vergaderzaal van het nieuwe K.L.M.-gebouw een aantal vliegpenningen aan verdienstelijke K.L.M.-ers uitgereikt.

Het gezelschap, dat aanwezig was bij deze plechtigheden, had zich voor het gebouw verzameld, toen eindelijk de langverwachte orkaanregen in bescheiden mate begon neer te siepelen, waardoor het decorum schielijk naar binnen verhuisde en de katheder 180 graden draaide.

Onder de aanwezigen merkten wij o.m. op de wnd. Gouverneur mr. F. v.d. Valk en echtgenote, de Voorzitter van de Regeringsraad mr dr. M. F. Da Costa Gomez, Landsminister J. Pauw van het Dep. van Luchtvaart, de Gezaghebber, de heer M. P. Gorsira en de gedeputeerden, C. D. Kroon, E. Rozendaal, E. J. Morkos, secr. der Eilandgebied de heer J. van Toorn, Ir. H. de Kiewit, hoofd Dienst Openb. Werken, de directeur van de Landsradiodienst, R. van Haare, de heer H. C. M. Hakkenberg-van Gaasbeek, Hoofd Toezicht Luchtvaart N.A. alsmede de deputatie van werknemers uit het W.I.B. der K.L.M. en vertegenwoordigers van handelsfirma's, die op de een of andere manier een aandeel hebben geleverd in de bouw van het fraaie kantoorcomplex.

Als eerste spreker was aan het woord de heer van Nes, architect van bedoeld gebouw, die er op wees, hoe precies één jaar geleden de openbare aanbesteding heeft plaatsgevonden en op 20 October het contract werd betekend [illegible] Bohama en de K.L.M., de opdrachtgever, waarmede de eerste stap gezet werd was de uitvoering der bouwplan, die de centralisatie van de kantoorgebouwen zou verwezenlijken.

Spreker zag met voldoening terug op de bouwperiode. In het bijzonder op de eerste steenlegging door mevr. Koster.

Vervolgens wenste spreker de directie van Bohama geluk met deze fraaie aanwinst en dankte voor de samenwerking, die spreker heeft mogen ondervinden. Alsmede haalde spreker van het forum de firma Van 't Zelfde (tegelwerk), de Koning (Schilderwerk), Fitters (lood en sanitair) en de Elga voor de electrische installaties. Het zijn deze firma's, aldus spreker, die inhoud en vorm hebben gegeven aan het bouwwerk.

In het bijzonder dankte spreker de uitvoerder, de heer van Dijk, wiens vakmanschap zo belangrijk geweest is. De heer Zeidel, hoofd huisvesting der K.L.M., wiens stuwkracht de oprichting van dit gebouw zo stimuleren heeft gewerkt. Tenslotte hoopte spreker, dat dit gebouw in de verdere bloei van de KLM moge bijdragen. Eenieder, die bij het K.L.M.-bedrijf werkzaam is, kon hij van harte gelukwensen met dit monumentale bouwwerk.

Hierna verzocht spreker, nadat hij de heer M. Koster, directeur van het W.I.B. de sleutels had overhandigd, de officiële opening te willen verrichten.

De heer Koster bedankte de heer van Nes voor de gesproken woorden, nadat hij de sleutel met een zekere zelfvoldoening in ontvangst had genomen.

Zich hierna tot de aanwezigen richtend, zeide hij:

U zou zich kunnen afvragen waarom ik aan het ingebruiknemen van dit bedrijfsgebouw een officiële opening verbind. Er zijn wel grotere en kostbaarder gebouwen op Curaçao zonder meer in dienst gesteld en het kan ook zeker niet zijn omdat het tot standkomen van dit gebouw zoveel voeten in de aarde heeft gehad. Als dit laatste wel het motief was wordt de opening van het toekomstige Waterfort Hotel de grootste gebeurtenis die ooit op Curaçao heeft plaats gehad.

Belangrijke aanwinst

Neen, er zijn andere motieven: in de eerste plaats betekent dit gebouw een belangrijke vernieuwing van het aanzicht van de Plesman Airport en de toegangsweg tot de stad. De eerste indruk die de luchtvaartbezoeker krijgt wordt gevormd door de gebouwen op het veld, niet door de lengte of uitrusting van de startbaan. De lelijke barakken die door de Amerikanen tijdens de oorlog zijn gebouwd en die er nu bijna 10 jaar na de oorlog nog staan, zullen bij een toekomstige sanering van het luchthavengebied kunnen verdwijnen, althans voor een groot gedeelte. De indruk die de bezoeker aan Curaçao die door de lucht hier aan komt opdoet, zal door een en ander heel wat vriendelijker zijn dan vandaag het geval is.

vertrouwen in de toekomst

In de tweede plaats draagt dit gebouw in belangrijke mate mede tot de modernisering en verbetering van het werk bij en op de Curaçaose luchthaven, ja het is er een onmisbaar gedeelte van.

(Vervolg op pagina 2)

Ir. v. Genderen Nederl. Consul te Oruro (Bolivia)

's Gravenhage. — Bij Koninklijk besluit is ir D. van Gemeren benoemd tot consul der Nederlanden te Oruro (Bolivia), buiten bezwaar van 's lands schatkist. Het ressort van het consulaat strekt zich uit over de departementen Oruro, Cochabamba, Potosi, Chuquisaca, Santa Cruz en Tarija. Correspondentie kan in de Nederlandse taal worden gevoerd.

En maar plakken... In hun instructies aan de bevolking hebben de autoriteiten aangeraden de grote glazen vensters met plakband tegen beschadiging door de storm te beschermen. Hoe hieraan gevolg werd gegeven, toont deze foto duidelijk.

Nieuw KLM-gebouw in gebruik genomen

In de derde plaats moet deze belangrijke investering door een Nederlandse luchtvaart maatschappij, en zulks in een tijdsperiode waarin de luchtvaart over de gehele wereld zoals U ongetwijfeld bekend een financieel zeer moeilijke tijd doormaakt, waarvan wij op Curaçao ook helaas niet verschoond blijven, wel een duidelijk bewijs geven dat de KLM desondanks vertrouwen heeft in de toekomst en in de toekomstmogelijkheden van Curaçao.

Tenslotte is er nog een belangrijk motief en wel dat dank zij de inspanning van de Bohama en de leveranciers van verschillende onderdelen, de oplevering dermate versneld is, dat het mogelijk is geworden deze plechtigheid te doen samenvallen met de datum waarop wij het 35-jarig bestaan herdenken van de KLM. Een Jubileum van 35 jaar op zichzelf is zeker geen aanleiding tot feestelijk vertoon en nog zwaar onder de indruk van de slagen die de KLM getroffen hebben is afgesproken dat over de gehele wereld waar de KLM haar vestigingen heeft het Jubileum gememoreerd wordt met een eenvoudige plechtigheid zonder feestgedruis. Dat wij dus hier dit gebouw vandaag in gebruik nemen is een bijkomstige aangelegenheid, maar anderzijds een punt van zo grote voldoening dat ik aanleiding heb er even bij stil te staan.

Aan eisen voldoen

Immers jarenlang hebben wij op de luchthaven ons moeten behelpen met accommodatie die met de groei van de luchtvaart geen gelijke tred heeft gehouden. Het aantal diensten intermenair en inter-continentaal is niet alleen toegenomen, maar ook de capaciteit van de toestellen is vergroot en het aantal passagiers dat de luchthaven Curaçao passeert is belangrijk toegenomen. Voor al deze passagiers moet op de een of andere wijze hier een organisatie klaar staan die hen verzorgt hetzij dat zij slechts een paar uur op de luchthaven vertoeven, hetzij dat zij als transitpassagier hier overnachten of wel hier hun reis aanvangen. Nog op duizenden kilometers afstand van Curaçao wordt hun voedsel en verversingen voortgezet die op Curaçao zijn klaar gemaakt en ik behoef U niet te zeggen dat in een tropisch land aan deze verzorging de allerhoogste eisen worden gesteld, eisen die in de Amerikaanse barakken die wij tot dusverre in gebruik hadden moeilijk gerealiseerd konden worden. In dit volkomen moderne gebouw met de nieuwste apparaten wordt deze taak belangrijk vereenvoudigd en zullen wij zelfs in staat zijn voor vele jaren in de toekomst aan zwaardere eisen t.a.v. de omvang kunnen voldoen.

Daarnaast hebben wij de mogelijkheid gekregen ook het op de luchthaven werkzaam zijnde personeel voor een groot gedeelte onder te brengen in moderne goed verlichte gekoelde vertrekken, wat de productiviteit per man alleen ten goede kan komen. Alle wensen zijn zeker nog niet vervuld. Er blijven nog diensten werken in gebouwen die zeker te zijner tijd in aanmerking komen om te verdwijnen, maar ik en met mij het gehele WIB zijn dankbaar dat wij dit gebouw gekregen hebben en dat door de uitmuntende samenwerking tussen het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao en de KLM dit gebouw is komen te staan op de plaats waar het hoort en waar het het beste tot zijn recht komt.

Van deze plaats af wil ik dan nog mijn dank uitspreken aan de leveranciers van de verschillende onderdelen en wel aan:

Handel Maatschappij ELGA, voor de levering van de electr. installatie plus koel-technische installatie. Firma Winkel & Zn. voor de airconditioningsapparaten. Firma Visser & Co., voor de levering van de stalen ramen. Handel Mij. Kusters, voor de levering van de roneowanden. A. H. Vitters, voor het schilderwerk. P. van 't Zelfde, voor het tegelzetten. J. de Koning, voor het loodgieterswerk en last but not least: BOHAMA die het gebouw heeft neergezet. Architect van Nes, dhr. Natzijl van de Landsradiodienst en dhr. Zeydel van de Gebouwenafdeling KLM.

Na deze toespraak met de onthulling van de plaquette namen de genoden de nieuwe bedrijfsruimte in ogenschouw. De voorzitter van de Regeringsraad en de Landsminister van Vervoer toonden hun goedkeurende belangstelling door het stellen van vele vragen. De plechtigheden werden voortgezet in het Stationsgebouw, waar een borstbeeld van Dr. A. Plesman in leven President-Directeur der K.L.M., zou worden onthuld. De heer M. Koster wees erop hoe na het overlijden van Plesman uit alle delen der wereld overstelpende bewijzen van medeleven het K.L.M. kantoor in Nederland bereikten. Een van de meest ontroerenden was wel de geste van het Eilandgebied Curaçao, waarbij de luchthaven vernoemd werd naar de oprichter van de K.L.M.

Spreker verhaalde hoe alle K.L.M.-ers het op prijs weten te stellen dat door deze geste Curaçao zich nauw verwant weet met de K.L.M. Tot het personeel dat thans diep onder de indruk is van de twee rampen die de K.L.M. heeft getroffen, sprak de heer Koster dat het leven van Plesman er een geweest is vol vele tegenslagen. „Laten wij zijn gezegde; Ondanks alles toch doorgaan" in de praktijk toepassen", aldus de heer Koster.

Hierna nam de Gezaghebber het woord. Hij wees op de overwinningen die de techniek de mensheid biedt hoe men sneller is dan het geluid en hoe de afstanden tot een minimum ineenschrompelen.

De overwinning op de tijd is niet mogelijk, daarom heeft de mens gegrepen naar het steen en brons om in beeltenis hun grote zonen te bewaren. Dit menselijk gevoel van behouden is het geweest om ter nagedachtenis van de grote luchtvaartpionier Dr. Albert Plesman zijn grote betekenis in beeld voor het nageslacht te vereeuwigen.

Spreker memoreerde vervolgens hoe het Eilandgebied Curaçao de naam van het vliegveld naar Dr. Albert Plesman noemde, hiermede, aldus Gezaghebber Gorsira, wilden wij niet alleen tot uitdrukking brengen wat Dr. Plesman voor de Luchtvaart heeft gedaan, maar tevens voor de verbreiding van de Curaçaose welvaart. In deze grote Nederlandse figuur eren wij de luchtvaartpionier die ook buiten de grenzen van het koninkrijk bekendheid heeft verworven.

Tenslotte hoopte spreker dat het borstbeeld in de geest van Albert Plesman een sybool moge zijn voor de verdere groei van de K.L.M. en van de wederzijdse cooperatie tussen de K.L.M. en overheid. De toespraak van Gezaghebber Gorsira die evenals de toespraak van de heer Koster dank zij de medewerking van de Landsradiodienst door de huidige President-Directeur van de K.L.M., I. A. Aler in Den Haag kon worden gevolgd, viel een hartelijk applaus ten deel.

De volgende spreker was de wnd. Gouverneur Mr. F. van de Valk die de betekenis van Dr. Plesmen als luchtvaartpionier en groot Nederlander schetste. Namens de Nederlandse Antillen releveerde spreker de betekenis van de verhouding tussen K.L.M. en Curaçao en ging daarbij uitvoerig in op de bereikte resultaten van 35 jaren unieke K.L.M.-geschiedenis. Albert Plesman heeft een legende tot werkelijkheid gebracht, doch ondanks de harde tegenslagen die zijn leven kende, moet zijn leven tot een gelukkige geweest zijn, want het zijn slechts weinigen gegeven om voor het wereldbestel zoveel te betekenen. Albert Plesman kon bergen verzetten door die over het hoofd te zien. Hij dempte oceanen door de oevers te verbinden. Van wat hij geleden heeft kunnen wij thans profiteren, aldus Mr. van de Valk, die Albert Plesman ten voorbeeld stelde. Tenslotte wenste hij de heer Aler, die een zo verantwoordelijke taak op zijn schouders heeft genomen, in de eerstvolgende 35 jaren een even groot succes toe, waarbij de K.L.M. zal mogen voortbouwen op de vertrouwde grondslagen die Albert Plesman heeft gelegd. Na deze zinvolle woorden legde de heer Esser, Voorzitter van de Vliegers W.I.B. 'n krans evenals de heer E. ten Kate, bij het pas onthulde standbeeld. De heer Esser deed dit onder het uitspreken van enkele passende woorden namens het Vliegend Personeel, de heer ten Kate namens de buitenlandse K.L.M. betrekkingen. Vanuit het K.L.M.-Hoofdkantoor te Den Haag weerklonk de stem van President-Directeur I. A. Aler die de autoriteiten in West Indie namens de grote K.L.M.-familie op deze historische dag van harte dank bracht voor de aan de K.L.M. en Albert Plesman gerichte woorden van waardering.

„Vijftienduizend en meer vlieguren betekenen iets kolosaals en wordt terecht beloond met het ere-metaal. Het betekent alles geven in dienst voor de K.L.M. en daar kunnen wij trots op zijn", aldus karakteriseerde de heer M. Koster de betekenis van de sobere plechtigheid die hedenochtend plaats vond in het nieuwe K.L.M.-gebouw op Hato, waarbij vijf leden van het Vliegend Personeel der K.L.M. onderscheiden werden.

De heer J. Rouffaer, Gezagvoerder met meer dan 15.000 vlieguren, H. Plesman, Boordwerktuigkundige, eveneens meer dan 15.000 vlieguren, de stewards M. Waas, met 10.087 vlieguren, G. de Ries met 9.924 vlieguren en M.E. Abraham met 9.900 vlieguren werden respectievelijk begiftigd met het goud en brons. De heer Koster deelde in deze interne K.L.M.-bijeenkomst mede dat het nietwel mogelijk is te realiseren wat zoveel vlieguren betekenen. Het deed hem deugt te zien dat in de ruimte die vanaf morgen bestemd is voor het houden van interne besprekingen voor het eerst officieel een dergelijke belangrijke K.L.M.-gebeurtenis zijn beslag vindt.

Hij wees er op dat het contact met het Vliegend Personeel van belang is.

Na de uitreiking van de medailles, — door een expeditionele fout was de medaille bestemd voor de heer Abraham niet ter plaatse aanwezig — bood Mej. Corrie De Vos-Burghardt namens de Directeur aan de dames der K.L.M.-gedecoreerden fraaie bloementuiltjes aan.

De heer J. Rouffaer had de attentie bloemen aan Mevr. Koster aan te bieden. Nadat Fischer het een en ander op de gevoelige plaat had vastgelegd kwam een eind aan deze intieme en betekenisvolle K.L.M.-bijeenkomst.

Het Nederlands Economisch Cultureel Archief

Willemstad. — De Openbare Leeszaal en Bibliotheek van het Eilandgebied Curaçao is door schenking in het bezit gekomen van enkele delen van het „Nederlands Economisch Cultureel Archief", dat in woord en beeld een overzicht geeft van Nederlands kunnen op industrieel gebied. Grote Nederlandse exportbedrijven passeren in dit werk de revue en men kan niet anders dan onder de indruk geraken van de geweldige expantie van Nederlands industrie sedert de laatste oorlog.

Bedrijven en zakenlieden kunnen over de aanwezige delen van dit Archief enige tijd ter raadpleging beschikken en wellicht hiermede hun voordeel doen.

Eenmans helicopter

De Franse uitvinder Georges Sablier heeft deze eenmans helicopter uitgevonden, die nog werkelijk kan vliegen óók. De krachtbron is een 6 P.K.-motortje, dat slechts 27 kg. weegt. De snelheid, die met het apparaat bereikt kan worden, bedraagt 50 km/u met een maximum van 10 uur vliegen. Een speciaal apparaat zorgt er voor, dat de vliegenier niet als een tol in de rondte gaat draaien.

Journaal van de Mobiele Brigade

Willemstad. — De Mobiele Brigade, die in verband met de noodtoestand op ons eiland met minder personeel werkte, verleende gisteren acht maal assistentie en „presenteerde" zeven P.V.'s. Twee personen kregen een waarschuwing.

In de afgelopen nacht constateerde een patrouille van de M.B. dat achter een auto zich een man ophield met een leeg blik en een slangetje. De man nam bij het zien van de agenten de benen maar hij werd gegrepen en is overgegeven aan de recherche.

Op het Brionplein bij de Politiewacht meldde zich om vier uur hedenochtend een vrouw in nachtgewaad die na een korte woordenwisseling met haar echtgenoot door deze op straat was gezet. De politie bemiddelde en de vrouw kon weer binnenshuis komen.

Jongetje aangereden

Willemstad. — Op de Manzanillaweg is gisteren door een personenauto een jongetje aangereden. Het is altijd kwam hij achter een geparkeerd staande auto vandaan en stak zonder op te letten de weg over. Hij kreeg alleen lichte schaafwonden.

De Verkeersafdeling meldde verder dat haar dienst 5 lichte aanrijdingen behandelde, 3 P.V.'s uitreikte en een persoon waarschuwde.

Het K.Z.P.-rapport

Willemstad — De Kinder- en Zedenpolitie meldde dat haar dienst drie maal behandeling verleende.

Bevolking op orkaan voorbereid

De politie-auto met loudspeakers op zijn weg door de stad. De bevolking werd aangeraden alle nodige maatregelen tot eigen veiligheid te nemen. De instructies werden ook door middel van pamfletten, die in drie talen waren opgesteld, verspreid.

Dr. Holtrop

I.M.F. moet richtlijnen aangeven inzake de convertibiliteit

Protectionisme in V.S. gelaakt

Het Internationale Fonds krijgt een laatste kans om een wezenlijk multilateraal stelsel van internationale betalingen te verwezenlijken.

Aldus waarschuwde dr. M. W. Holtrop, president van de Nederlandsche Bank, in zijn functie van voorzitter van de raad van gouverneurs van het Fonds.

Hij verzocht het Fonds zich uit te spreken over de richtlijnen, die in de komende jaren gevolgd moeten worden en verklaarde, dat het begrijpelijk was, dat sommige landen aarzelen wat de vrije inwisselbaarheid betreft, aangezien zij zich zouden moeten onderwerpen aan een jury, die nog niet duidelijk heeft gemaakt, door welke code zij zich zal laten leiden.

Het eerste gevaar waaraan een land zich zou blootstellen is de situatie dat het zich, na het recht om restrictieve maatregelen tegen anderen te nemen te hebben prijsgegeven, onderworpen ziet aan nieuwe restricties van de kant van leden-staten die gebruik bleven maken van de rechten van artikel veertien van eenzijdige maatregelen in een overgangsperiode toestaat.

Het exportvolume aan goederen en diensten van Nederland bedraagt 50 pct. van het nationale inkomen. Hiervan wordt minder dan een zevende naar inwisselbaarheidslanden geleid. Een verhoudingsgewijs gelijk verlies aan export-afzetgebied zou zeer wel een ramp voor een land als Nederland kunnen betekenen.

Een ander gevaar is, dat een van de belangrijkste deelnemers de tarievenpolitiek verandert.

Dit gevaar wordt werkelijkheid bij het wederoptreden van tamelijk krachtige protectionistische tendenzen in de Verenigde Staten welke zo'n grote zorg hebben gebaard in de rest van de wereld.

... W...ach in ... kamp

Mrs ... le pleegdochter van de ... ld, van wie de gevlucht ... echef Swiatjo verklaar ... zich in een Sovjetgeva... blijkt in een Russisch ... te Workuta, nabij de ... Russisch Siberië. Zij heeft haar familie in Amerika twee brieven geschreven.

Swiatlo, die deze week asyl is verleend in de VS, heeft verklaard, dat Noel Field en zijn vrouw Herta vijf jaar geleden in een Sovjet-gevangenis zijn overleden. Mevrouw Wallach was in 1950 naar Berlijn gereisd, waar een kennis haar inlichtingen zou kunnen geven over haar pleegouders. Zij is echter spoorloos verdwenen. In Maart ontving haar familie een in December gedateerde brief van haar, waarin zij verklaarde het goed te maken en te verwachten spoedig in vrijheid gesteld te zullen worden. In Juni kwam een tweede, in Februari, gedateerde brief.

Poolse athleet neemt de benen

Alles in het grijs......

Frankfort. — De Poolse lange afstandloper, de 24-jarige Jan Miecznikowski, die gedurende de Europese athletiekkampioenschappen te Bern in Augustus j.l. politiek asyl vroeg in het Westen heeft in Frankfort een persconferentie gehouden, waarop hij onder meer meedeelde, dat alle leden van de Poolse athletiekploeg, die naar Bern werd uitgezonden dezelfde grijze costumes dragen, teneinde het eventuele „weglopen" te bemoeilijken.

Door deze eenheid van kleding, wilde men het de vier partijleden, die de uit 40 man bestaande athletiekploeg naar Bern vergezelden, gemakkelijker maken een oogje in het zeil te houden.

Miecznikowski, vertelde, hoe hij tijdens een receptie, welke op 30 Augustus werd gehouden hij het hotel verliet onder voorwendsel een wandeling te gaan maken. Hij spoedde zich echter naar de Amerikaanse ambassade, waar hij om politie asyl vroeg.

Het plan om zijn land te ontvluchten had hij reeds jarenlang en hij wachtte op zijn kans, die hij zou wagen bij de eerste buitenlandse trip, welke hij zou maken.

De Pool vertelde, dat hij als athleet een maandelijkse bedrag van 800 lotys ontving buiten zijn salaris van 1200 lotys dat hij als beroepsofficier genoot.

Miecznikowski verklaarde voorts, dat hij graag naar de Verenigde Staten zou willen gaan om daar zijn opleiding te voltooien, een carriere te beginnen en in 1956 tijdens de olympische spelen uit te komen, indien mogelijk in een Amerikaans team.

Weer twee diefstallen te Londen

Buit van 6000 pond

Londen. — Juwelendieven hebben hun slag geslagen in twee winkels waarbij zij voor meer dan 6.000 pond aan kostbaarheden buit hebben gemaakt. De politie heeft medegedeeld dat de inbraken opvallend zorgeloos in elkaar waren gezet en uitgevoerd.

In de eerste diefstal waren dieven over de daken geklommen om zich een weg te banen naar een juwelierszaak in Oxfordstreet in het Londense West End. Hierbij werd voor 4000 pond buitgemaakt. Een spoor van gebroken glas en stukgeslagen cassettes werd door de rovers achtergelaten. De tweede inbraak — in het district Edmonton — had tussen de 2 en 3000 pond opgeleverd. De dieven hadden zich hier toegang verschaft door op primitieve wijze een rooster te slopen. De mogelijkheid wordt niet uitgesloten geacht dat een en dezelfde bende aan het werk is geweest.

Coppi mag Italie niet verlaten

Rome. — Fausto Coppi kan Italië nog niet verlaten, want de autoriteiten hebben zijn paspoort niet aan hem teruggegeven. Naar men zich herinnert, heeft men Coppi's paspoort ingetrokken naar aanleiding van de klacht tegen hem en mevrouw Locatelli — de dame in het wit — ingediend door de echtgenoot van laatstgenoemde.

Coppi's advocaat heeft bij het gerechtshof in Alessandria stappen ondernomen om het paspoort voor zijn cliënt terug te krijgen. Het tribunaal heeft dit echter geweigerd, aangezien het onderzoek in de zaak tegen Coppi nog niet is beëindigd.

Dr. Oppenheimer herkozen in Princetown

Princetown. — De atoomgeleerde dr. J. Robert Oppenheimer, aan wie indertijd de toegang tot atoomgeheimen ontzegd is, is herkozen als directeur van het instituut voor gevorderde studie te Princetown in New Jersey.

In Juni verwierp de commissie voor Atoomenergie het beroep van dr Oppenheimer tegen de beslissing van de nationale veiligheidscommissi, die hiervoor zijn betrekkingen en vriendschappen als reden had opgegeven, hoewel zij toegaven, dat hij loyaal en discreet was. Dr. Oppenheimer, die een vooraanstaand geleerde was bij de ontwikkeling van de atoombom in de oorlog, zei, dat hij voort zou gaan met het wetenschappelijk onderzoek in de fundamentele natuurkunde te Princetown.

Italie en West Duitsland sluiten een pact

Londen. — Binnenkort worden vertegenwoordigers van Italië en West-Duitsland uitgenodigd op een bijeenkomst van de permanente commissie van het Brusselse Verdrag te Londen om de vereiste protocollen voor de toelating van beide landen tot dit Pact op te stellen en de nodige herzieningen van de bestaande tekst uit te werken.

Een woordvoerder van het Britse departement van buitenlandse zaken weigerde rechtstreeks commentaar te geven op de rede van Adenauer in de Bondsdag. De verslaggevers informeerden, of de verklaring van de Bondskanselier, dat Duitsland zelf alle wapenen, die de voorgenomen twaalf Duitse divisies nodig hebben, kon vervaardigen, niet in strijd was met het Londense besluit, dat Duitsland geen atoom-, bacteriologische of chemische wapenen zal maken. De woordvoerder wees er met klem op, dat de Londense overeenkomst bindend is. In antwoord op nadere vragen zei de woordvoerder, dat de positie van de drie Westelijke Hoge Commissarissen pas duidelijk zal zijn na afloop van de onderhandelingen over de Duitse souvereiniteit, die momenteel te Bonn aan de gang zijn.

WEST-END:
„A Yank in Indo-China"; 19.00 en 21.00 uur

CINELANDIA:
„The Command"; 19.00 en 21.00 uur

ROXY:
„The girl next door'; 19.00 en 21.00 uur.

APOTHEKEN:
De nachtdienst wordt waargenomen in *Otrabanda* door *Botica del Pueblo* Bredestraat 82, tel 3718; in *Punda* door *Botica Caribe*, de Ruyterkade 43a, tel 2777.

WIT GELE KRUIS:
De nachtdienst wordt waargenomen door Zuster de Lannoy, van Eyck van Voorthuizenweg 2, tel. 3572.

Beursberichten

NEW YORKSE BEURS

New York. — De NY-effectenbeurs steeg tot een nieuw hoogte punt van dit jaar doch winstnemingen remden later de stijgingen. Royal Dutch waren zeer vast in verband met geruchten over een mogelijkheid tot verhoging van het dividend. Bij het verdere verloop namen de winstnemingen toe doch Royal Dutch bleef vast en zette de stijging voort. Ook de winstnemingen namen verder toe en de markt sloot onregelmatig doch des ondanks bleef Royal Dutch zeer vast.

Aantal verhandelde fondsen 1213; hoger 497; lager 422; onveranderd 2.7; aandelenomzet 2.570.000 obligatieomzet $ 2.880.000.

Oost Berlijn thans onder Oost-Duits bestuur?

Berlijn. — De Russische sector van Berlijn schijnt nu in feite in het gebied van de „Duitse Democratische Republiek" te zijn opgenomen. Naar de West-Berlijnse zender „Vrij Berlijn" gisteren heeft bericht, kunnen voortaan de Oost-Duitse ministeries en staatssecretariaten directe orders geven aan de afdelingen van het bestuur van Oost-Berlijn.

Tot nu toe moesten orders van de Oost-Duitse regering opnieuw door de „Oost-Berlijnse Volksvertegenwoordiging" geformuleerd en aanvaard worden.

De burgemeester van Oost-Berlijn, Friedrich Ebert, deelde onlangs mede, dat hij in de toekomst deel zal nemen aan de vergaderingen van de Ministerraad. In Oost-Berlijnse politieke kringen ziet men in de verandering de feitelijke inlijving van de Sovjet-zone van Berlijn bij Oost-Duitsland, aldus radio „Vrij Berlijn". Van andere zijde is dit bericht nog niet bevestigd.

Herscholing voor Nederlandse militaire vliegers

's Gravenhage — In de loop van de komende maanden vertrokken 55 man vliegend en technisch personeel van de Koninklijke Luchtmacht naar de Verenigde Staten voor een herscholing met het oog op het in gebruik nemen van helicopters door de Kon. Landmacht. Deze helicopters worden, zoals bekend, gevlogen en onderhouden door personeel van de Kon. Luchtmacht.

What is in a name?

's Gravenhage. — De Marva deelt mede, dat de titulatuur van de commandant der marine in de Nederlandse Antillen en de commandant der marine in Nieuw Guinea is gewijzigd in respectievelijk commandant der zeemacht in de Nederlandse Antillen en Commandant der zeemacht in Nieuw Guinea.

Ideeën-koning

Dit is de Eindhovense ideeën-koning, J. Vorstenbosch, die reeds vier keer een beloning heeft ontvangen. Zijn laatste en grootste werd hem uitgekeerd in October van vorig jaar, duizend gulden, de vijfde maal sinds 1951, dat bij Philips een dergelijke hoge beloning werd gegeven. Bij het fabricage-proces van de televisieschermen had men te kampen met kleine onvolkomenheden, die beschadiging van de kostbare vormen en soms vervlakking van het beeld in de hand werkten. De veertigjarige Vorstenbosch wist deze feilen op te sporen en een verbetering aan te geven. Tevens wist hij de perstijd aanzienlijk te verkorten.

Drie door hem in de ideeënbus gedeponeerde ideeën werden al eerder beloond: één met vijftig gulden, één met vijfentwintig gulden en één met een troostprijs van vijf gulden. „Ik ben maar een eenvoudig man", zei Vorstenbosch, „maar ik geef mijn ogen goed de kost en de ideeënbuscommissie kan er op rekenen, dat ze van tijd tot tijd nog meer inzendingen van mij te beoordelen zal krijgen".

IDEEËN van personeel vaak zeer waardevol voor bedrijven

Interessante resultaten in Nederland

(Van een medewerker in Nederland)

Een paar nylons zal er misschien wel op overschieten, zo dacht het achttienjarige Eindhovense meisje Lina van Grootel, toen zij enkele jaren geleden een eenvoudig voorstel ter besparing van mica in de Ideeënbus van Philips liet glijden. Zij had al geruime tijd met het idee rondgelopen, doch vond het eigenlijk de moeite niet waard. Aangemoedigd door een collega, die eens f 25.— met een idee gewonnen had, trok ze eindelijk de stoute schoenen aan. Het resultaat? f 500.— in de spaarpot van een totaal verrast meisje, f 250.— voor het idee, dat voor het gehele bedrijf een grote besparing inhield, en nog eens f 250.— als eerste prijs in de prijsvraag, die op het moment van indiening gehouden werd. Het was maar een eenvoudige opmerking, die echter getuigde van gezond verstand.

Een ander gezond idee, nu van twee K.L.M.-mensen: Waarom wordt er door de verzekeringsmaatschappijen geen polis in het leven geroepen, waardoor de emigrant verzekerd is van een terugreis binnen vijf à zes jaar? Wanneer een der ouders zou komen te overlijden, zou de emigrant per vliegtuig direct naar Nederland kunnen reizen. Dit denkbeeld, dat met diverse verzekeringsmaatschappijen is opgenomen, en dat zonder twijfel zal worden uitgevoerd, betekent voor de K. L. M. (trouwens ook voor andere luchtvaartmaatschappijen) het scheppen van totaal nieuw vervoer. Tot nu toe kwam gemiddeld 35 pct van de emigranten, natuurlijk als hun maatschappelijke positie in hun nieuwe vaderland het toeliet, nog wel eens terug naar Nederland. Maar nu kan bij doorvoering van dit idee iedereen, die de verzekering afsluit, eens terug naar ons land. Bij de droeve situatie, dat een der ouders overlijdt, kan men, dank zij de gesloten verzekering, binnen weinige uren aanwezig zijn. Met duizend gulden werd dit idee beloond.

Waarom moeten de rollen verbandgaas, aldus dacht enkele jaren geleden een werkster in een pharmaceutische fabriek in de Ver. Staten, steeds in twee stukken papier verpakt worden? Waarom niet in één vel, dat dan iets groter moet zijn?

Haar idee betekende een enorme besparing. Het bracht haar 2500 dollar op.

Niet alleen technische of theoretische kennis, vooral interesse voor het bedrijf, waar men werkt, gezond verstand, zelfstandig denken, los van de sleur en vooral een critische instelling, dit zijn voorwaarden, waardoor een denkbeeld ontstaat, dat een bedrijf jaarlijks duizenden kan besparen of winst opleveren en.... dat een employé een welkom douceurtje bezorgt.

Winstmogelijkheid of originaliteit

Naar het voorbeeld vooral van Amerika, waar in tienduizenden bedrijven een of andere vorm van „employee suggestion" bestaat, waar leger, vloot, luchtmacht en het bestuursapparaat jaarlijks honderden millioenen besparen dank zij de goede ideeën van 't personeel, zijn er de laatste jaren in Nederland bij tal van bedrijven Ideeën- of Opmerkingsbussen ontwikkeld. De oudste is waarschijnlijk die van Stork, waar men reeds vijftig jaar geleden is begonnen. Bij andere bedrijven bestond ook reeds geruime tijd het systeem van gratificatie of beloning voor een goede suggestie die een besparing, een betere werkmethode of kans op grotere winst betekende, maar de Ideeënbus in zijn geperfectionneerde vorm dateert bij de meeste bedrijven van na de oorlog. In personeelsbladen wordt het personeel van hoog tot laag aangemoedigd zijn gedachten te laten gaan over de werkwijze in het bedrijf en er worden voor goede ideeën flinke beloningen in uitzicht gesteld. Komt er een belangrijk idee uit de bus, dan wordt hieraan reliëf verleend door uitreiking van de prijs door de bedrijfschef in aanwezigheid van het personeel (Philips), soms door de hoogste „baas" zelf (Plesman, Aler) of door een persoonlijk waarderend schrijven (Neher, directeur-generaal van de Nederlandse Post, Telegraaf en Telefoon, populair PTT.) Een en ander vindt zijn weerslag in de personeelsbladen, waarin met vette koppen, grote verslagen en foto's van de gebeurtenis wordt verhaald. Op die manier wordt een maximum aan goodwill geschapen, worden ook andere employé's op het spoor van ideeën gezet.

Initiatief beloond

Uit bedrijfspsychologisch oogpunt vooral is de Ideeënbus interessant. Op de eerste plaats wordt het critisch denken over eigen en anderer werk aangemoedigd, men kan er een stimulans in zien om meer dan normaal bij het werk te denken, het voorstellingsvermogen en het initiatief worden er door bevorderd, men heeft het gezonde idee een steentje te hebben bijgedragen tot de groei van het bedrijf, men ziet dat initiatief naar waarde wordt beloond, en tenslotte heeft men de voldoening niet alleen van de geldelijke beloning, maar vooral als men zijn idee ingevoerd ziet. Denk daarbij ook aan de verheffing van het individu en de binding van het personeel van hoog tot laag. Vaak ziet een outsider een voor de hand liggende verbetering, die degene die jaren lang in een fabricageproces is ingeschakeld door routine en gewenning niet ziet. Echter kan critiek op andermans werk, ook als er naar de mening van de inzender van een idee het een en ander aan verbeterd kan worden, niet steeds succes opleveren. Veelal kan 't idee niet doorgevoerd worden omdat men niet steeds goed op de hoogte is van eisen en omstandigheden.

De Ideeënbus in verscheidene bedrijven is uitgegroeid tot een omvangrijke instelling met een bureau, waaraan soms een zestal mensen werk vindt. Er is een uitgebreid systeem ontworpen van formulieren, kaartenregisters, beoordelingsstaten. Er zijn allerlei adviserende en beoordelende commissies, het idee wordt van alle kanten bezien, tal van technische instanties moeten het beoordelen, het wordt gewikt en gewogen, naar aanleiding er van worden allerlei berekeningen of schattingen opgemaakt van de besparing of winst die er uit kan voortvloeien. Sommige bedrijven zijn er een heel eind in geslaagd de winst bij doorvoering van 't idee te berekenen. Een percentage van de winst wordt voor het idee uitgekeerd. Zo kan het voorkomen dat voor een bepaald gezond denkbeeld in een bedrijf het — op het oog vreemde, want niet afgeronde — bedrag van f 215,- wordt uitgekeerd.

Andere bedrijven, waaronder bijvoorbeeld de P.T.T., zien meer naar het belang van de inzending dan naar de besparing. Vaak komen er bij de PTT-ideeënbus nàmelijk suggesties binnen, **die een betere service voor het publiek beogen. Dat kan natuurlijk alleen maar geld kosten. Meer waarde hecht men hier aan de originaliteit en de getoonde belangstelling voor het bedrijf, dan aan de mogelijke winst. Hoewel natuurlijk een idee, dat financiële baten oplevert, ook zeer welkom is.**

Lang niet altijd komt een idee — dat meestentijds op technisch terrein ligt — voor beloning in aanmerking. Is het gezond, doch moeilijk uit te voeren, dan worden er vaak aanmoedigingspremies gegeven. Kan het idee door foutieve berekeningen of verkeerde veronderstellingen niet uitgevoerd worden, dan wordt in een vriendelijk briefje aan de inzender uiteengezet waarom het — vaak op onderdelen — niet goed is. Bij de P.T.T. heeft men er een systeem van gemaakt alle inzenders persoonlijk te beantwoorden. Zij krijgen een keurige uiteenzetting waarom hun suggestie niet doorgevoerd kan worden. Op deze manier wordt ontmoediging voorkomen en wordt de weg geëffend naar ófwel verbetering van het idee ófwel een verdere verdieping in het bedrijf met het oog op andere ideeën te komen.

Het gaat te ver om Nederland van een „ideeën-industrie" te spreken. Maar de zeer grote belangstelling voor de ideeënbussen en het omvangrijke aantal inzendingen hebben het Ned. Instituut voor Efficiency er toe gebracht dezer dagen de deskundigen op het gebied van de ideeënbussen bijeen te roepen, om van gedachten te wisselen. Het is heel goed mogelijk, dat er binnen niet al te lange tijd een ideeëncentrum ontstaat, een instituut, dat aan bedrijven, die een ideeënbus willen invoeren, voorlichting geeft.

Er gaat hem een licht op! De Ideeënbus van de K. L. M. Viermaal in de minuut gaat het licht op het hoofd van het mannetje aan, terwijl hij er met zijn beweegbare arm naar wijst. Is u ook een licht opgegaan? zo schijnt hij te vragen. Hebt u een goed idee?

Flinke bedragen

Enig idee van de omvang van de ideeënbussen krijgt men uit het volgende overzicht van enkele willekeurig gekozen Nederlandse bedrijven.

K.L.M.: In 1953 kwamen er in totaal 1250 ideeën binnen. Hiervan werden er 156 beloond. 126 kregen een aanmoedigingspremie. Totaal uitgekeerd f 5.100 aan beloningen en f 1.550 aan aanmoedigingen. Dit jaar werd er gemiddeld f 1000,- per maand uitgekeerd. Verhouding beloonde ideeën tot niet beloonde: 1 : 6. Hoogste beloning f 1000, laagste f 10.

Werkspoor: In het eerste half jaar van 1953 in totaal 101 wenken, waarvan 57 beloond. Totale beloning in dit half jaar f 1790, d.i. gemiddeld f 30.

Stork: In de eerste 43 jaar van het bestaan van de ideeënbus waren er 1700 inzendingen. In de laatste 7 jaar 2500, de laatste 3 jaar gemiddeld 500 per jaar. De hoogste beloning was f 400. Van 1946 tot 1953 werd f 25.500 uitgekeerd.

Philips: Er bestaat sinds 1925 geen limiet: de hoogste beloning is f 1000, hoewel er in April boven een dergelijke beloning nog f 250,- gegeven werd. Een grote actie in Mei leverde 842 ideeën op, tegen 137 in dezelfde maand in 1953. Er was zelfs een gedichtenwedstrijd gebaseerd op de ideeënbus.

P.T.T.: In 1953 werden er 193 ideeën beloond, 185 kregen een aanmoediging. Totaal uitgekeerd in dit jaar: aan beloningen f 4760,- aan aanmoedigingen f 2690. In 1952 voor 100 beloningen f 2655 en voor 69 aanmoedigingen f 315.

Belangrijk werkstuk

Een zeer interessant staal van een veelomvattend en uitgewerkt idee kregen wij bij een van deze bedrijven onder ogen: een uitvoerig rapport van 14 bladzijden over een uitermate ingewikkelde technische aangelegenheid, opgemaakt door een dame werkzaam in de administratieve sector. Een zeer belangrijk werkstuk, met grafieken en al. Het zal door tal van afdelingen, instanties onderzocht moeten worden. Ook al blijkt het geen levensvatbaarheid te hebben, het zal zeker op een of andere manier beloond moeten worden. Een flinke gratificatie is het meest waarschijnlijk, er zit mogelijk ook een promotie in. Zulk een liefde en opgaan in een bedrijf is zeldzaam.

Betrekkelijk zeldzaam is ook de figuur van de maniak, die avond in avond uit er eens voor gaat zitten om ideeën te bedenken. De man die bij de P.T.T. meer dan honderd denkbeelden heeft ingezonden is wel uitzonderlijk. Vele ervan moesten worden afgevoerd. Verscheidene echter kregen een beloning, zij het een kleine, omdat de onderwerpen die behandeld werden niet zo belangrijk waren. Intussen heeft de man er een aardige bijverdienste aan gehad.

De bedragen die in de V.S. (trouwens ook niet overal) uitgekeerd worden zijn bepaald indrukwekkend. De General Motors keerden in een jaar voor 145.000 ideeën 5.750.000 dollar uit; daarbij waren 728 prijzen van duizend dollar. Een van de grootste beloningen reikte de Cleveland Graphic Bronze Company eens uit aan een arbeider, die een goede ingeving in de bus liet glijden. De man kreeg er ruim 28.000 dollar voor.

Van goed tot grappig

In April heeft de heer J. H. Breumelhof, werkzaam in de administratie bij Philips, een idee ingezonden, dat een belangrijke technische verbetering inhield. Hij wees er op, dat de bedrijfsspanning van electrolytische condensatoren in radiotoestellen verlaagd kon worden. Er werd volgens hem een te grote zekerheidsmarge aangehouden. Uitgebreide proefnemingen hebben aangetoond, dat deze marge lager, dus goedkoper kon worden. Beloning voor dit idee: f 1000.— benevens f 250.— als extra prijs voor een ingenieus of lumineus idee. Tevens werd inzender in de administratieve sector de eerste drager van het zilveren I. D.-insigne(!).

Een eenvoudig arbeider uit de herscholing bij Werkspoor heeft een gecombineerde langgatboor ontworpen met verschillende soorten staal op de punt. Tot dan toe moest men steeds een nieuwe boor inzetten. Dit leverde een belangrijke besparing op. Beloning f 350.— plus f 100.— extra premie voor het beste idee van het jaar.

De interne enveloppes, die de K. L. M. met een mogelijkheid van veertig adresseringen over de gehele wereld gebruikt, werden bij de sluiting steeds stuk getrokken, zodat er niet het maximum profijt van werd getrokken. Een employé kwam met het idee de gleuf te versterken. De enveloppen worden nu alle veertig maal gebruikt. Beloning f 50.—.

Een eenvoudig, maar practisch idee: Op de achterlichten van de tractoren, die op Schiphol de vliegtuigen moeten verslepen, is een stukje rode verf uitgespaard. Het licht schijnt nu 's avonds precies op de koppeling, zodat men niet in het donker behoeft te werken.

De „tester" bij de P. T. T., die de fouten in de telefooninstallatie moet opsporen, was, naar de mening van een monteur, verre van volmaakt. Na langdurige proefnemingen thuis, o.m. met behulp van een Vim-bus, kwam hij met een idee, waardoor men de storingen overzichtelijker en sneller kon aflezen. Beloning: f 250.—.

Een P.T.T.-employé vond bij de mechanisatie van de postbehandeling op het nieuwe kantoor in Den Haag een „electrisch oog" uit. Hierdoor wordt op ingenieuze wijze een zo gelijkmatige aanvoer van de post over een lopende band verkregen.

Fantastisch

Laat koeien langs de spoorlijnen lopen met dekjes, waarop de letters K. L. M. voorkomen, aldus een K. L. M.-employé, die het in de propagandistische sector zocht. — Hoe echter de koeien zo te dresseren, dat ze een file vormen langs de spoorlijnen?

Waarom plaatst men geen papegaaien op de Jaarbeurs, die steeds „Fly K. L. M." roepen, was een ander idee. — Maar wat, als ze eens minder gepaste uitdrukkingen van hun vorige baas hebben overgehouden?

Geeft de K. L. M.-piloten een noodafweerpistool met traangas. Mochten zij in de cockpit overvallen worden, dan kunnen zij hun belagers in een ommezien buiten gevecht stellen. Aldus schreef een fantast, die te veel Wild-West-romans gelezen had of op wiens verbeelding de ontsnappingen per vliegtuig van achter het IJzeren Gordijn sterk gewerkt hadden. — En de piloot zelf dan in een afgesloten ruimte vol met traangas?

Radicaal

Wat doe ik hier eigenlijk? zo vroeg een employé in 1902 in een fabriek van kasregisters aan zijn directeur, van wie het denkbeeld van de Ideeënbus afkomstig is en op wiens voorbeeld Stork haar hier te lande heeft ingevoerd. Mijn werk is totaal overbodig, zo zei de arbeider. De directeur kon het slechts met hem eens zijn. De betrekking werd afgeschaft. De arbeider kreeg voor zijn lumineus idee f 120.—, de hoogste toen bestaande prijs. We behoeven er natuurlijk niet bij te vermelden dat hij niet ontslagen werd.

Een employé van een onzer gerespecteerde overheidsbedrijven vroeg zich geruime tijd af, waarom er steeds een bepaald stempel op een label moest staan. Hij zag het nut er niet van in. Allerlei chefs werden er bij gehaald. Hun was het ook niet duidelijk. Tot tenslotte iemand vroeg: Maar waarom gebruiken wij eigenlijk de label?.... Ook deze is afgeschaft en het bedrijf werkt op dit onderdeel evengoed als mèt label en mèt stempel.

Buitenlands beleid van V.S. blijft vage „toevalspolitiek"

Duidelijke en zakelijke uiteenzetting blijft achterwege

New York. — Wanneer men met liberale Republikeinen spreekt over Amerika's buitenlandse politiek en het beleid van John Foster Dulles, trachten weinigen onder hen te verhelen dat zij geen al te groot vertrouwen in de merkwaardige zigzag koers van Dulles' politiek hebben. Weliswaar reist de „vliegende Minister", door het lot gedreven, van conferentie naar conferentie, maar men ziet hem nergens dit lot a.h.w. zelf in handen nemen en er vorm aan geven. Hij ziet zich voortdurend gedwongen om snelle oplossingen te vinden voor politieke incidenten of dreigende rampen, en om deze „toevalspolitiek" niet al te sterk op laten vallen, behelpt hij zich vaak met indrukwekkende leuzen of woordcoulissen. Kijkt men dan echter daarachter, dan ziet men, dat, als bij toneelcoulissen, te met moeite, nood en hulpconstructies overeind worden gehouden.

Kennan legt vinger op de zere plek

Het Oost-Aziatische verdedigingspact ziet er ongeveer zo uit; de eigenlijke waarde daarvan is zuiver psychologisch en ligt in het vertoon van de wil tot verdediging tegen een verdere communistische expansie in Oost-Azië. Maar iedereen weet dat een dergelijk pact, waarin de meest belangrijke Aziatische landen niet zijn opgekomen, alleen maar een schaduw van de oorspronkelijke idee is. Zelfs wanneer Birma en Ceylon nog tekenen zouden, blijven Indië en Indo-China toch verre, en ontbreken Japan, Zuid-Korea en Formosa. En als men dan bedenkt welke vijandschap tussen Japan en Zuid-Korea bestaat, of hoezeer Japan afhankelijk is van de Chinese handel en anderzijds de ergste concurrent van de Philippijnen is, wordt het wel heel duidelijk dat de oprichting van SEATO zonder grote verbeteringen weinig effect zal hebben op de gang van zaken in de wereldpolitiek.

Het gedrag van het State Department inzake Quemoy is een andere uitdrukking van die van incidenten en gebeurtenissen afhangende buitenlandse politiek. Aanvankelijk achtte men het beter om de tegenpartij maar in het onzekere te laten over wat de V.S. zouden doen, wanneer de communisten niet aflieten met het tonen van hun belangstelling voor dit eiland; deze houding wekt in zoverre bevreemding daar Quemoy immers van minder strategisch dan theoretisch belang is. En men vraagt zich bij zulke gelegenheden af wat toch de totaalconceptie is van Washingtons buitenlandse politiek. Weliswaar „heeft President Eisenhower zich verplicht tot een buitenlandse politiek van samenwerking met andere vrije naties, maar een meerderheid van zijn partijleiders is er tegen," schrijft mr Truman in een brief aan de Democratische vergadering. En dit is terecht de oorzaak van Dulles' schuwheid om tegenover het Amerikaanse volk de gegeven en vaak bittere realiteiten openhartig te analyseren en hieraan even openhartig politieke programma's te verbinden. Hij vreest de luide tegenspraak en politieke schermutselingen, waarin vooraanstaande Republikeinse partijleden hem dan zouden betrekken.

Zo blijft het dus bij de droppelsgewijs gemaakte verklaringen, waarvan niemand het volledig verband helemaal begrijpt. Wanneer President Eisenhower zelf uitdrukkelijker de leiding zou nemen in de buitenlandse politiek, zou dat Dulles enorm helpen. Want aan Eisenhower's populariteit valt volgens de statistieken nog niet te wrikken, en als vormgever en drager van die politiek zou hij nog op een grote aanhang kunnen rekenen. Dulles' persoonlijkheid is nu eenmaal niet van de charmerendste, hetgeen tevens het succes van zijn politiek parten speelt. Dat er daarnaast geen andere sterke persoonlijkheden in de regering zijn (d.w.z. de kabinetsleden zijn stuk voor stuk zeer geschikt voor directie-posten van industrieconcerns!) die de kwaliteiten van een staatsman hebben, wordt onder deze omstandigheden ook hinderlijk merkbaar. En aldus wordt de vorming van de openbare mening in Amerika min of meer overgelaten aan wie naast het bezit van sterke stembanden ook beschikken over eigen sterke opvattingen betreffende de buitenlandse politiek; en dit zijn meestal partijgenoten van de President en Dulles, wier opvattingen helaas zelden met die van de regering coïncideren. Dit draagt dan bij tot het beeld van algemene verwarring, dat Amerika de laatste jaren op het gebied van buitenlandse politiek vertoont.

Een illustratie hiervoor is o.m. het begrip van „co-existentie" waar zo veel mee gesjouwd is de laatste maanden, en waarover met name in Amerika zoveel misverstand is ontstaan. Terwijl President Eisenhower co-existentie met de communistische wereld in principe aanvaardde en van goede „partners" sprak, en vooral in de vervulling van de rol van goede partner en niet in die van de leiding van de wereld Amerika's taak zag, sprak Kardinaal Spellman — en hiermee uiting gevend aan wat een groot deel van het volk denkt — de President direct tegen. De Kardinaal zei in een redevoering tot het Amerikaanse Legioen dat „vredige co-existentie" niet mogelijk was en slechts „de meest fatale onwetendheid de illusie kon scheppen, dat de vrije mens vredig naast communisten kan existeren."

Deze tegenspraak nu berust weer op een van die typische nalatigheden van de Eisenhower-regering om haar politieke koers, leuzen en gedachtengangen duidelijk te formuleren en uit te stippelen, te meer daar Amerikanen zich op leuzen en slagwoorden vastkijken. De titel van zijn boek „Crusade in Europe" in herinnering brengend, sprak Eisenhower in 1952 voortdurend over zijn kruistocht tegen het communisme. Dit sprak de Amerikanen aan. „kruistochten" en „missies" op politiek gebied liggen hun idealistisch en soms wat naïef optimisme. Cynisme en scepticisme liggen hun veel verder. Voor alle Amerikanen geldt het als vanzelfsprekendheid dat Amerika alleen het goede wil, en „goed" en „Amerikaans" zijn voor menigeen hier bijna identieke begrippen geworden. Voor Amerikanen is het nu niet goed te begrijpen, hoe de kruisvaarder Eisenhower zich plotseling bij „co-existentie" met het „slechte" wil neerleggen, of met de communisten. Maar niemand vult de missende schakel aan en legt uit wáárom Amerika deze positie nu inneemt, en wel omdat de „balance of power" sinds Ruslands bezit van de waterstofbom een feit is geworden, waardoor de hegemonie van Amerika's wapentechniek van de naoorlogse jaren is opgeheven.

Kwestie van tijd

BINNEN 25 JAAR NAAR DE MAAN?

White Sands. — Vooraanstaande raketgeleerden zijn het er over eens, dat de mens binnen 25 jaar de maan zal bereiken — maar ze zijn het niet eens over de manier waarop. Zo is gebleken op het congres van de American Rocket Society dat te White Sands, New Mexico, gehouden is. De president van de Society noemt het sensationele plan van een Duitse raketgeleerde om op ongveer 1000 kilometer van de aarde een „ruimtestation" te zetten, belachelijk.

„Ruimte station" belachelijk

Maar de Duitser Kraft A. Ehricke hield vol, dat een door de mens gemaakte satelliet de eerste stap is naar een maanreis. Daarentegen blijft prof. Clyde Tombaugh, de man die Pluto ontdekt heeft, zoeken naar meteorieten, natuurlijke satellieten die om de aarde cirkelen als miniatuurmanen, maar veel dichter.

Haley, de oprichter van de Aerojet Engineering Co., deed de theorie van het ruimtestation met een schouderophalen af en zeide: denkt u eens in: een ruimtestation, dat ongeveer 6000 ton zou moeten wegen om de mensen en het materiaal te kunnen houden, nodig om met ruimteschepen te werken! Tegen de tijd dat we dat klaar hebben kunnen we al 75 jaar tussen de maan en de aarde heen en weer reizen.

Haley vond, dat de Verenigde Staten zich moeten concentreren op de bouw van een raket om rond de maan te cirkelen, dan kan men uit de eerste hand het terrein bestuderen, waarop men gedwongen zal zijn te landen.

Wel zag hij een goede kans, dat men satellieten kant en klaar zal vinden die we nog niet eerder hebben ontdekt — zoals prof. Tombaugh veronderstelt. Zulk een meteoriet kan wel een millioen ton wegen en toch nog aan onze aandacht ontsnapt zijn. Het zou niet meer dan een punt aan de hemel zijn maar toch groot genoeg zijn om ons een stevige fundering te geven waarom we kunnen bouwen.

Aangenomen evenwel dat we in staat zijn buiten de atmosfeer te treden, dan nog vrezen geleerden de invloeden van kosmische straling en wat zij volgens Haley „sub-graviteit" noemen. Waargenomen is, dat muizen, die in projectielen omhoog zijn gestuurd, „mal" worden en hun evenwicht verliezen wanneer zij onderworpen zijn aan minder dan één „G": een wetenschappelijke maat voor de aantrekkingskracht. Kosmische straling is volgens Ehricke een van de problemen, waarover we weinig zullen weten tot we een ruimtestation gebouwd hebben. Hoe zij al deze problemen overwinnen zullen wisten de geleerden nog niet. „Alleen maar een kwestie van tijd", zeiden zij.

Franse contraspionnage-dienst doet inval bij dagblad „Libération"

Parijs. — De Franse contraspionnagedienst heeft een overval gedaan in het huis van de leider van de progressieve unie, Emmanuel d'Astier de la Vigerie en in het kantoor van het pro-communistische dagblad „Liberation", waarvan d'Astier de stichter en directeur is. André Baranes, een der voornaamste figuren in de zaak militaire spionnage, was verbonden aan de „Liberation".

Baranes bekende gisteren militaire geheimen aan de communistische partij te hebben overgedragen. D'Astier is een van vier progressieve afgevaardigden in de nationale vergadering die altijd met de communisten stemt.

Hij was in de oorlog een vooraanstaand leider in de verzetsbeweging in bezet Frankrijk, in 1943 werd hij commissaris van binnenlandse aangelegenheden in de Franse nationale bevrijdings-compagnie in Algiers onder generaal De Gaulle. Hij behoort tot een oude aristocratische familie

Baranes heeft tijdens een 15 uur durend verhoor de namen van verschedene linkse politici, die aandeel zouden hebben in het uitlekken van militaire geheimen bekend gemaakt, aldus is vernomen uit kringen uit de omgeving van het ministerie van binnenlandse zaken. Hij zeide slechts korte tijd geleden begonnen te zijn met het doorgeven van documenten, daarvoor had Labrusse deze aan een welbekende linkse leider gegeven, die ze op zijn beurt doorgaf aan de communisten langs deze bronnen.

Speurtocht naar een neus!

Londen. De politie speurde gistervond ijverig op een dansvloer naar het stuk van een neus, dat in de hitte van een gevecht afgebeten was. Toen het neusdeel terecht was, spoedde men zich naar een plaatselijk ziekenhuis te Battersea, waar het stuk te rechter plaatse werd vastgehecht aan het reukorgaan van de eigenaar, de heer Herbert Harrison. Later verscheen iemand voor de politie-rechter, die het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel ten laste werd gelegd.

Tussen neus en lippen

Drie-verdiepingen-bedjes

De nationale Amerikaanse bond van moeders van drielingen is een actie begonnen, om fabrikanten te bewegen drie-verdiepingen-bedjes te gaan maken en drie pakjes kleding te leveren voor de prijs van twee.

De moeders van drielingen, die variëren in leeftijd van 5 maanden tot 23 jaar, waren het er roerend over eens, dat de meeste drielingen worden geboren in gezinnen, die het zich niet kunnen veroorloven van alles drie stuks aan te schaffen. Ze hebben besloten een ruildienst op te richten, zowel ter uitwisseling van practische tips als het vergroten van het nuttige rendement van kleren en bedden, waar de eigenaars uitgegroeid zijn.

Rijbewijs

Bij de rij-examens voor automobilisten in New York zakken altijd 50 procent van de candidaten. Een dame zal echter grote moeite hebben, om haar rijbewijs ooit te krijgen. Zij overreed namelijk, kort na het rij-examen, de man, die haar het examen had afgenomen, en overreed hem liefst, toen ze nog geen rijbewijs had....

Onberekenbaar

De orkanen, die dit jaar Amerika teisterden, werden achtereenvolgens Alice, Barbara, Carol, Dolly, Edna en Florence genoemd. Toen aan een meteoroloog de vraag gesteld werd waarom de stormen vrouwelijke voornamen gegeven werden, luidde het antwoord: „Omdat ze zo onberekenbaar zijn".

Slimmerik

Een handelsreiziger, die voortdurend per vliegtuig reist, stuurt zijn klanten vóór hij vertrekt levensverzekeringspolissen, die hij voor een kwartje te hunnen gunste afsluit en waardoor zij 5000 dollar uitbetaald zullen krijgen wanneer de handelsreiziger met zijn vliegtuig verongelukt. De klanten zijn uiterst erkentelijk voor deze attentie, nemen het hem niet kwalijk, wanneer hij behouden op de grond aankomt, en kopen trouw en veel van hem.

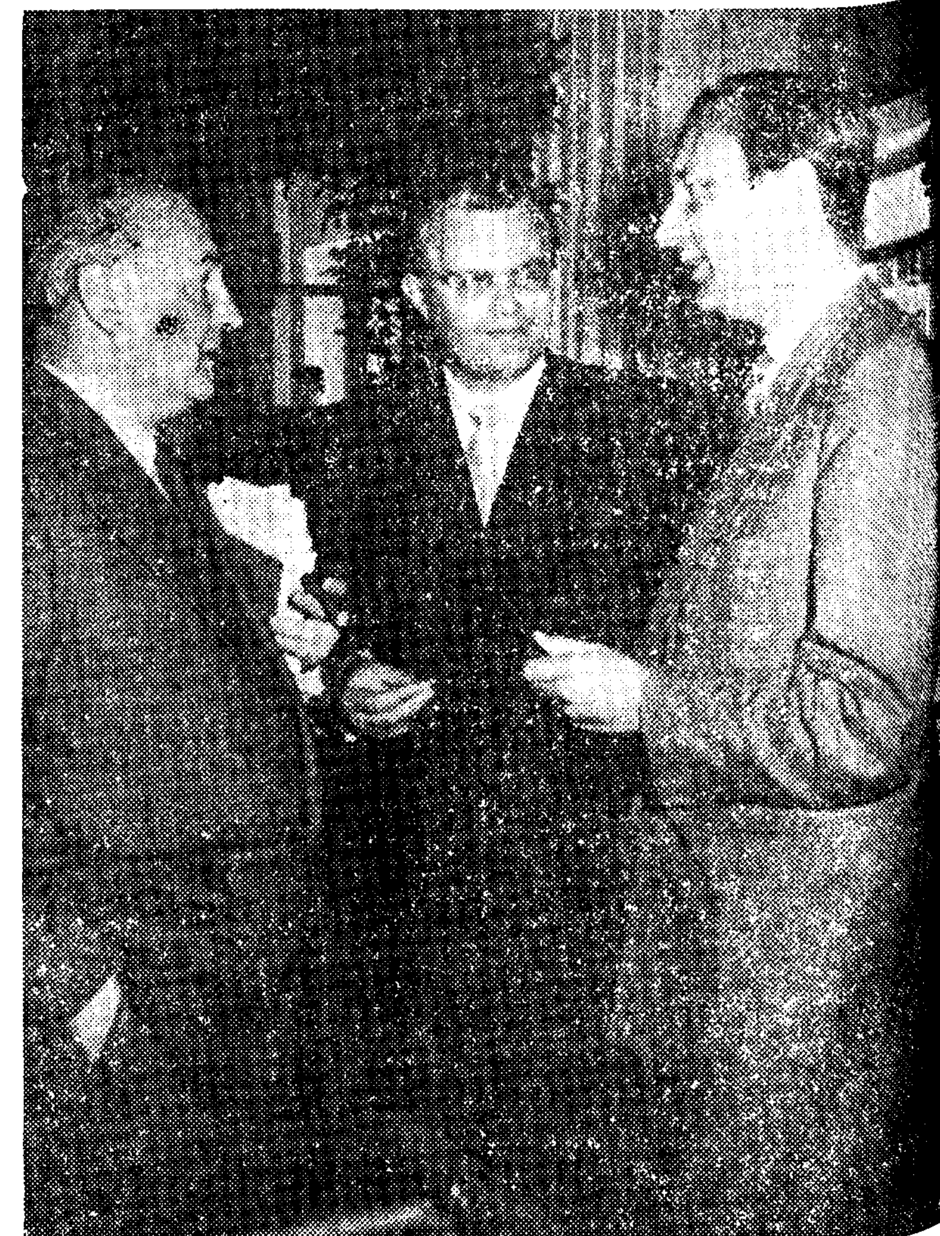
„Amigo e" - wereld nieuws in beeld

Na afloop van de eerste vergadering der U.N.O. bespreekt de Voorzitter, mr. van Kleffers enkele procedure-kwesties met mevr. Pandit, de afgetreden voorzitster van de UNO.

Buiten de grote conferentiezaal te Scarborough, waar de Engelse Labourparty haar jaarlijkse conferentie hield, stonden vele demonstranten, die heftige protesten uitten tegen de eventuele Duitse herbewapening. Zij droegen grote spandoeken en borden en paradeerden daarmee in de buurt van het gebouw. Aan de demonstratie namen vrouwen uit de „National Assembly" van Yorkshire deel.

Schmidt-Wittmack op de 7de Oost-CDU partijdag in Weimar (Duitsland) die in de Oost-Zone is gehouden. De voormalige CDU afgevaardigde van West Duitsland Schmidt-Wittmack, die enige maanden geleden vanuit Hamburg naar de Oostzone was uitgeweken is in gesprek met een reporter van de Frankfurter Allgemeinen Zeitung (links) en met de generaal secretaris van de Oost Duitse CDU Götting en met Schmidt Wittmack (geheel rechts).

De ministers van Buitenlandse Zaken tijdens de conferentie van landen met hun adviseurs aan de conferentietafel. Tweede van links: Foster Dulles, in het midden Anthony Eden en rechts Paul Henri Spaak.

Burgemeester Jhr. Mr. de Ranitz van Utrecht concerteerde in Utrecht in het gebouw Tivoli als pianosolist bij het Utrechts Stedelijk Orkest. De muzikale burgervader aan de vleugel tijdens de generale repetitie.

Z.H. Paus Pius XII groet pelgrims

Vanuit een raam van zijn vertrek in zijn zomerresidentie groet Z. H. Paus Pius XII een menigte pelgrims, die hij ondanks zijn ziekte niet heeft willen teleurstellen.

Enigszins somber peinst Mendes-France over de resultaten van de Negen mogendheden conferentie die in Londen (Lancaster House) is gehouden. Minister Beyen (Nederland) — geheel rechts — is klaarblijkelijk niet zo somber gesteld, hoewel mr D. Stikker, de Nederlandse Ambassadeur in Engeland, nog niet schijnt te willen geloven, dat er inderdaad successen bereikt zijn.

Dezer dagen vertrokken de leden van het Amsterdamse Concertgebouworkest voor een 55-daagse tournee door de Ver. Staten. De groep van het orkest vlak voor het vertrek.

DE JONGSTE HAAKON

Het eerste kind van Prinses Ragnhild van Noorwegen en haar echtgenoot, de reder Erling Lorentzen, is gedoopt in de kerk van Asker, een kleine gemeente buiten Oslo, waar de residentie van de kroonprinselijke familie is gevestigd. Op de foto Prinses Ragnhild met de kleine Haakon in de armen. Achter haar Kroonprins Olav, de grootvader van het kind (rechts), en Koning Haakon VII, de grootvader, naar wie het kind werd genoemd (links).

ARUBA

De orkaan

Ook maatregelen op Aruba

Oranjestad, 6 Oct. — Op ons eiland zijn alle voorzorgsmaatregelen getroffen i.v.m. de komende storm. De politie, brandweer, ambulancedienst en mariniers zijn geconsigneerd. De wacht van de politie, welke eerst morgenochtend om 8 uur zou opkomen, komt reeds om 12 uur, zodat er des nachts een dubbele wacht is. De haven van San Nicolas is ontruimd door de grote schepen en liggen alle voor anker voor de kust. De hoofdwacht van de politie te Oranjestad is voorlopig het centrale punt, vanwaar alle bevelen zullen worden doorgegeven daar men de beschikking heeft over de mobilophone.

De Bacchus van de KNSM ligt nog in de Paardenbaai, doch blijft onder stoom. Alle kleine schepen zijn vrij gemaakt van de wal en liggen verankerd. Het personeel van haven- en loodsdienst blijft paraat.

De K.L.M. heeft alle losse hulpstukken, z.a. trappen e.d. verhaald en opgeborgen. De Lago heeft ook overal voorzorgsmaatregelen getroffen. Particulieren spijkerden ramen en deuren vast en de winkels deden goede zaken in het verkopen van spijkers. Flashlights en ook in de levensmiddelenzaken zag men meer mensen dan gewoonlijk.

Naar de Bovenwinden

Willemstad. — Naar wij van Aruba vernemen vertrokken gisteravond naar de Bovenwinden de heren W. Lamoe en J. Yrausquin. Dit in verband met de a.s. verkiezingen.

Levenslang voor een korporaal

Wegens collaboratie met Noord-Koreanen

S. Antonio. — De 22-jarige Amerikaanse korporaal Claude Batchelor is door een krijgsraad te San Antonio in Texas tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld wegens samenwerking met de vijand en het aanbrengen van medegevangenen in een Koreaans krijgsgevangenenkamp.

Batchelor is er van beschuldigd met de communisten plannen te hebben beraamd in de Verenigde Staten een organisatie tot bevordering van het communisme op te richten, verbreiding van dit plan onder zijn medegevangenen, het deelnemen aan een proces waarin hij het doodschieten van een Amerikaanse gevangene aanbeval en het houden van voordrachten die op communistische leest waren geschoeid.

Hij weigerde aanvankelijk met 23 andere Amerikaanse krijgsgevangenen naar zijn land terug te keren. Tezamen met een ander korporaal, Dickenson genaamd, besloot hij later toch naar de V.S. terug te gaan. Dickenson, die eerder op soortgelijke gronden tot 10 jaar werd veroordeeld, was getuige à charge in het proces tegen Batchelor.

Encyclopaedie voor land- tuin- en bosbouw

Den Haag. — Binnenkort verschijnt een encyclopaedie voor land-, tuin- en bosbouw en alle aanverwante gebieden. Het zal de eerste encyclopaedie en een unicum op dit gebied zijn.

Ongeveer 200 specialisten hebben aan deze encyclopaedie meegewerkt, onder wie hoogleraren en docenten van de Landbouwhogeschool te Wageningen en de universiteit te Leuwen en deskundigen uit de practijk, proefstations en laboratoria in Nederland en België.

Grace Berleur begraaft zijn doden. Onder enorme belangstelling vond Zondag te Grace-Berleur in België de begrafenis plaats der slachtoffers van de autobusramp te Valkenburg. Op het kerkhof van het mijnwerkersstadje zegent een geestelijke de laatste rustplaats der ongelukkige busreizigers.

De Spaanse letteren opnieuw in rouw

Dood van Eugenio d'Ors

(Van onze correspondent in Spanje)

Nog maar enkele maanden na het overlijden van don Jacinto Benavente, zijn de Spaanse letteren andermaal in diepe rouw. Op 25 September j.l. stierf in de hermitage van Villanueva y Geltru (provincie Barcelona), die hij zich tot zomerresidentie had laten inrichten, don Eugenio d'Ors Rovira, bijna 72 jaar oud. Hij leed sinds ongeveer een jaar aan een hartkwaal, die, zeggen zijn vrienden, zijn machtige verschijning tot een glorieuze ruïne had gemaakt. Eugenio d'Ors wordt gerekend tot de groten, die, met een Unamuno, Benavente, Ortega y Gasset, Pio Baroja, het Spanse letterkundige leven in de eerste helft van deze eeuw hebben gedomineerd; uitzonderlijke intelligenties, die internationale faam verwierven, al heeft d'Ors niet die universele gelding verkregen, die het deel werd van vooral de drie eerstgenoemden.

Buiten de engere kring van internationale Hispanisten is d'Ors vooral bekend geworden door vertalingen in het Frans, als indringend en oorspronkelijk commentator van de meesters van de Spaanse schilderkunst. Hij schreef een leven van Goya, uitvoerige studies over Greco en Picasso. Vooral zijn „Tres horas en el museo del Prado" (drie uren in het museum van het Prado) heeft velen tot kunstzinnig vade-mecum gediend op de wegen door de Spaanse schilderkunst.

Eugenio d'Ors is echter veel meer geweest dan een aestheet en kunstbeschouwer. Hij heeft o.a. tal van wijsgerige geschriften gepubliceerd, zonder echter een wijsgeer te zijn in de doctorale of professorale zin van 't woord; geen systeemfilosoof. Het centraal thema van zijn wijsgerige bespiegelingen was de werkende en spelende mens. Hij was dus een humanist, echter een humanist van katholieke stempel. Deze grote mediterrane geest, die in het veeleer barokke, en zich gaarne in eigen geestelijke begrenzing opsluitende, Spanje, onafgelaten strijd heeft gevoerd voor het klassicisme en de universaliteit, is het katholicisme trouw gebleven. Hij had een onbegrensde belangstelling voor alle zichtbare waarden van de cultuur; maar ook het onzichtbare hield hem bezig. Een van de vele publicaties, waarmede hij verraste, was een soort „Introduccion a la vida angelica" (Inleiding tot het leven der engelen), een soort „angelogia", wetenschap van het engelenleven. D'Ors was afkerig van het modern geschermd met en gewroet in het onderbewuste; daartegenover poneerde hij, dat de mens, behalve zijn bewustzijn, nog een bovenbewustzijn had, en in dit bovenbewustelijke leven raakte hij aan de sfeer, waarin ook de engelen bewegen.

D'Ors geldt als een van de grootste stilisten van de moderne Spaanse letteren; sober, maar geraffineerd, menigmaal op het gezochte en zelfs pedante af. Zijn intellectuele vorming kreeg hij, behalve aan de universiteit van zijn geboortestad Barcelona, te Parijs aan de Sorbonne en te Heidelberg. Zijn mede aldus verworven grote openheid van geest, deed hem de Catalaanse letteren in de eerste twintig jaren van de eeuw beïnvloeden in moderne Europese geest, tegen veel weerstand van fanatiek bekrompen regionalisme in. Maar tenslotte verhuisde hij toch naar Madrid en begon hij te publiceren in de wereldtaal, het „Castiliaans". Uiteraard bleef hij geschaard in de cohorte van hen, die de Spaanse vernieuwing of de openstelling voor de stromingen van het moderne Europese geestesleven onontbeerlijk achtten en het Spaanse wezen sterk genoeg om die invloed overeenkomstig het eigen genie te verwerken.

Behalve zijn reeds aangeduide publicaties, gelden als zijn voornaamste werken o.a. „Aprendizaje y heroismo" (leertijd en heldendom), „El valle de Josafat" (dal van Jozafat), „Las ideas y las formas", „Epos del destino", „Jardin Botanico" en een toneelstuk, „Guillermo Tell".

Neurenberg. — In Neurenberg is de eerste openluchtbioscoop, waar de bezoekers in hun auto kunnen blijven zitten, geopend. De bioscoop heeft een filmdoek van 312 vierkante meter, het grootste ter wereld.

Remer meldt zich bij de politie

Berlijn. — Otto Ernst Remer, gewezen generaal van Hitler en bekend neonazist na de oorlog, heeft zich vrijwillig gemeld bij de politie in Oldenburg. „Omdat Otto John verdwenen is", verklaarde Remer. Hij had nog een straf van drie maanden uit te zitten, omdat hij Hitler's tegenstanders tijdens de oorlog „verraders" had genoemd. De justitie heeft Remer echter weer vrijgelaten omdat zijn geval onder de nieuwe amnestiewet zou vallen. Een rechtbank zal later een definitieve beslissing nemen.

Remer is een van de grote stuwkrachten geweest van de na-oorlogse Duitse Rijkspartij. Otto John, de naar Oost Duitsland uitgeweken, voormalige chef van de West-Duitse contraspionnagedienst, was een fel tegenstander van de DRP en heeft steeds geijverd voor het verbod van de partij. Remer heeft verklaard terug te zijn gekomen, omdat John thans verdwenen is. Remer is destijds gearresteerd en op erewoord weer vrijgelaten. Hij is echter naar Egypte ontvlucht, vanwaar hij eerst onlangs weer terugkeerde. Otto Remer heeft een groot aandeel gehad in de vernietiging van het complot tegen Hitler op 20 Juli 1944.

Zwitsers onderzoek naar longkanker

Op verlangen van parlement

Bern. — Het Zwitserse parlement heeft de regering verzocht te onderzoeken waardoor de longkanker zo sterk om zich heeft heengegrepen in Zwitserland en om maatregelen ter bestrijding aan te bevelen.

De beslissing zal na een levendig debat waarin de minister v. Binnenlandse Zaken Philippe Etter, sprekend namens de regering, citeerde uit medische overzichten waarin gezegd werd dat het aantal sterfgevallen met longkanker als doodsoorzaak, in de afgelopen veertig jaar meer dan twintig maal groter was geworden. „Er kan geen twijfel over bestaan dat dit minstens ten dele aan het roken geweten moet worden", aldus Etter.

Het parlement diende het volgende verlanglijstje bij de regering in:

1. Neutrale deskundigen op te dragen een uitgebreid overzicht op te stellen van de toeneming en oorzaken van longkanker.
2. Over deze bevindingen verslag uit te brengen aan het parlement.
3. Tegenmaatregelen aan te bevelen en, als het parlement die goedkeurt, de vereiste middelen beschikbaar te stellen.

In het door Etter aangehaalde overzicht werd gezegd dat in Zwitserland het dodental als gevolg van longkanker een jaarlijks gemiddelde van 31 had bereikt tussen 1909 en 1912. Tussen 1949 en 1952 was het getal gestegen tot 669.

Nehroe ontmoet Oosterse leiders

Saigon. — Naar verluidt, zal de Indische premier, Nehroe, deze maand een ontmoeting hebben met de leiders van zowel Noord- als Zuid-Vietnam. Nehroe zal op 30 October in Saigon overnachten, bij welke gelegenheid hij een onderhoud zal hebben met de Vietnamese premier, Ngo Dunh Diem, en de minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do. Nehroe zal op weg naar China op 17 October a.s. een gesprek met de Vietminh-leider Ho Tsji Minh hebben. Na zijn bezoek aan China zal Nehroe twee dagen in de hoofdstad van Cambodja doorbrengen als gast van koning Norodom Sihanoek.

Bremen. — West-Duitslands enige vrouwelijke vuurtorenwachter, de 73-jarige mevrouw Emma Meithbauer, die de „beschermengel van de Elbemonding" werd genoemd, is dezer dagen met pensioen gegaan, na haar beroep sedert 1906 uitgeoefend te hebben.

Frankrijk kan deviezen-controle niet missen

Nieuwe monetaire maatregelen

(van onze correspondent te Parijs)

Ofschoon de Duitse monetaire instanties alles in het werk stellen om de Engelsen op het gebied van de convertibiliteit voor te zijn, om zodoende de aandacht te vestigen op de Duitse Mark, zal de daadwerkelijke ontwikkeling op dit gebied nog wel op zich laten wachten.

Iedereen is van mening, dat Bonn het niet aan zal durven om als pionier op te treden uit vrees voor de Britse monetaire wereld en misschien ook voor het Foreign Office.

Eigenlijk zijn de vorderingen, die op het gebied van de convertibiliteit in 't jongste verleden zijn gemaakt, averechts geweest. Niet alleen heeft de crisis van de E.D.G. op allerlei gebied uitwerking en zou alleen deze oorzaak al elk initiatief van monetaire aard kunnen verlammen, maar juist nu maakt het pond sterling een moeilijke tijd door. De seizoensaankopen van grondstoffen in het dollargebied maken aanzienlijke dollarafdekkingen noodzakelijk en dit heeft een belangrijke verzwakking van het koerspeil van het pond sterling teweeggebracht binnen de marge toegestaan boven en beneden de oficiële pariteit. Tegelijkertijd is een overeenkomstige stijging van de goudprijs ontstaan.

Men beweert in de Londense geldwereld, dat het hier een voorbijgaand verschijnsel betreft, dat de afrekeningen weer een normaal karakter zullen aannemen en de koers van het pond zich dan zal herstellen. Evenwel geeft men toe, dat er misschien kapitaalvlucht geweest is, die zijn invloed heeft uitgeoefend. Gebleken is namelijk, dat kapitalen, die naar Londen waren getransfereerd in het eerste half jaar 1954 in de hoop van herstel van convertibiliteit voor het pond sterling, teleurgesteld door de gereserveerde houding van de Bank of England en de minister van Financiën, weer rechtsomkeert hebben gemaakt.

Deze kapitaalbewegingen veroorzaken een klassieke koersverzwakking na de stijging, die er eerder uit was voortgekomen. Vóór de oorlog veroorzaakten deze kapitaalbewegingen schommelingen in de „vrije" munten, mede door de speculatie op korte termijn.

Thans zorgt de deviezenrestrictie er voor schadelijke gevolgen te voorkomen door de kapitaalvlucht tot het uiterste te beperken en elke speculatie de weg af te snijden. Daarom lijkt het nogal onwaarschijnlijk, dat men de geldeenheden opnieuw aan gevaren zou gaan blootstellen door het herstel van een te grote vrijheid voor kapitaaltransacties. De teleurstelling komt dan ook juist voort uit het feit, dat uiteindelijk is gebleken, dat de Engelse regering niet van plan was om de verantwoordelijkheid op zich te nemen van een vrije convertibiliteit voor het gehele kapitaalverkeer.

Hoe dan ook, het respijt, dat landen als Frankrijk nog kan worden geboden om restricties te blijven uitoefenen, niet alleen voor deviezentransacties, maar ook ten opzichte van de import, is zeer welkom, want er is geen twijfel mogelijk, dat ondanks sommige sensationele verklaringen Frankrijk geenszins voorbereid was zelfs maar op een stadium van gedeeltelijke verlichting van de deviezen-controle. Het Franse besluit om een verdere verlichting van de quantitatieve restricties op de invoer mogelijk te maken, waarbij het liberalisatiepercentage gebracht werd van 52 op 65 pct. en tegelijkertijd de compenserende heffing op de geliberaliseerde producten werd verlaagd, kan wellicht worden beschouwd als een stap in de richting van convertibiliteit.

Men is geneigd te denken, dat de heer Mendès-France nieuwe financiële en economische projecten in zal dienen, omdat de plannen van zijn minister van Financiën niet dynamisch genoegd zouden zijn en dit is dan ook waar. Toch lijkt het onwaarschijnlijk, dat hij een conflict met Edgar Faure zou willen uitlokken gezien het feit, dat de moeilijkheden op het gebied van de binnenlandse politiek zich toch reeds beginnen op te stapelen voor de minister-president.

In elk geval blijft hardnekkig het gerucht lopen, dat men van plan zou zijn om een, monetaire maatregel aan te kondigen, die de wisselpariteit van de Franse franc op een meer realistische basis zou plaatsen, wat meer in het kader zou passen van algemene muntconvertibiliteit.

Japan klaagt over radio-actieve vis

Tokio, — Professor Takajiro Mori van de Tokiose universiteit heeft op een vergadering van de Japanse voedingsvereniging meegedeeld, dat steeds meer radioactieve vis in de Sstille Oceaan gevangen wordt. In Maart was de vis radioactief in het proefgebied rondom Bikini en in bepaalde delen in het Zuid-Oosten van de oceaan, in April was een groot gedeelte van de vis ter hoogte van Formosa gevangen, besmet, in Juni was dergelijke vis ter hoogte van Japan gevangen. Volgens professor Mori was in Maart 188600 pond besmette vis weggegooid, in Juni 49.000, in Augustus 102.000 pond.

In het zand van MARS

door ARTHUR C. CLARKE

(Vert. door F. van Oldenburg Ermke)

72

Dit was dus Plan Dageraad. Het droeg zijn naam met ere. De verspreide delen van de puzzle schenen zich tot een geheel verenigd te hebben, maar wat van dat geheel de betekenis was leek nog [illegible] duidelijk. Phobos in een [illegible] te hebben was [illegible] van ingesurd [illegible] — waarschijnlijk in verband [illegible] maar toch [illegible] hoe dit het probleem [illegible] zou kunnen oplossen. Hij was daar nog over aan 't piekeren, toen het zelden gebruikte luidsprekersysteem - voor - openbare - mededelingen plotseling tot leven kwam en Whittaker's stem duidelijk maar zacht en geenszins schreeuwerig door de straten klonk.

„Hallo, allemaal," zei hij. „Ik vermoed, dat jullie nu allemaal wel wakker zult zijn en gezien zult hebben, wat er gebeurd is. De gouverneur is onderweg terug uit het wereldruim en zou graag tot jullie spreken. Hier komt hij."

Even een klikkend geluid; toen zei iemand fluisterend: „U bent nu aangesloten met Port Lowell, meneer." Een ogenblik later klonk Hadfield's stem uit de luidsprekers. Zijn stem klonk vermoeid maar triomfantelijk, als van een man, die de grote strijd gestreden heeft en uiteindelijk de overwinning behaalde.

„Hallo, Mars", zei hij, „hier is Hadfield. Ik ben nog in het wereldruim, maar onderweg naar huis — ik zal over een uur landen.

„Ik hoop, dat die nieuwe zon jullie bevalt. Volgens onze berekeningen zal het bijna duizend jaar duren, voordat ze uitgebrand is. We lieten Phobos afgaan, toen hij nog een flink stuk onder jullie horizon was, enkel voor het geval, dat het maximum van de begin-uitstraling te hoog mocht zijn. De reactie is nu gestabiliseerd juist op het door ons verwachte peil, hoewel dat gedurende de volgende week een paar percent zal kunnen stijgen. Het is in hoofdzaak een meson resonance reactie, zeer doeltreffend, maar niet zeer hevig, en er bestaat geen kans op een volledige atoom-explosie, gezien het materiaal waar Phobos uit bestaat.

„Jullie nieuw hemellicht zal jullie ongeveer een tiende geven van de warmte van de zon, wat op een groot deel van Mars de temperatuur tot ongeveer dezelfde hoogte zal opvoeren als op de aarde Maar dat is niet de reden, waarom wij Phobos opbliezen — tenminste niet de voornaamste.

„Mars heeft nog meer dan aan warmte, behoefte aan zuurstof — en al de zuurstof, welke nodig is om ons een atmosfeer te geven, welke bijna zo goed is als die van de aarde, ligt onder jullie voeten, besloten in het zand. Twee jaar geleden ontdekten we een plant, welke de zuurstof uit het zand kan vrijmaken. Het is een tropische plant — een plant, die alleen aan de evenaar kan groeien en zelfs daar nauwelijks gedijt. Als er genoeg zonlicht was, zou zij zich over nagenoeg de hele planeet kunnen verspreiden — met enige hulp van ons — en binnen vijftig jaar zou er hier een atmosfeer zijn, waarin mensen kunnen ademhalen. Dàt is het doel, waar we naar toe willen. Hebben we het bereikt, dan kunnen we op Mars gaan waar we willen en hoeven we niet meer te denken aan onze koepelsteden en lucht-maskers. Het is een droom, die velen van u werkelijkheid zullen zien worden, en het zal betekenen, dat we de mensheid een nieuwe wereld hebben gegeven.

Zelfs nu zijn er al enkele voordelen, welke we er reeds direct uit kunnen trekken. Het zal veel warmer zijn, ten minste wanneer Phobos en de zon tegelijk schijnen; en de winters zullen veel zachter zijn. Zelfs al is Phobos niet zichtbaar boven de zeventigste breedtegraad, dan zullen toch de nieuwe confectiewinden ook de poolstreken verwarmen en voorkomen, dat het onmisbaar vochtigheidsgehalte telkens voor een half jaar tot practisch nul wordt teruggebracht door bevriezing in de Poolvelden.

„Er zullen enkele nadelen zijn — de seizoenen en nachten zullen nu een gecompliceerde geschiedenis worden! — maar daar wegen de voordelen ruimschoots tegen op. En iedere dag zal het baken, dat wij thans ontstoken hebben, u op zijn weg door de hemelen herinneren aan de nieuwe wereld, welke wij zullen doen geboren worden. Wij maken geschiedenis, vergeet dat niet, want het is de eerste keer, dat de mens getracht heeft het aanschijn van een planeet te wijzigen. Slagen wij hier, dan zullen anderen elders hetzelfde doen. In de komende tijden zullen hele beschavingen op werelden, waarvan wij nimmer hoorden, hun bestaan danken aan wat wij vannacht gedaan hebben.

„Dat is alles, wat ik thans te zeggen had. Misschien betreuren jullie het offer, dat we brachten om aan deze wereld het leven terug te schenken. Maar bedenk dan dit — hoewel Mars een maan verloor, heeft onze planeet er een zon voor in de plaats gekregen — en wie kan er aan twijfelen, wat het meeste waarde heeft?

„En nu — aan allen goede nacht."

Maar niemand in Port Lowell ging terug naar bed. Voor zover het de stad betrof, was de nacht voorbij en de nieuwe dageraad aangebroken. Het was moeilijk om je ogen af te houden van die nietig kleine gouden schijf, zoals die gestadig hoger langs de hemel klom, warmer wordend met de minuut. Hoe zouden de Marsplanten het vinden?

vroeg Gibson zich af. Hij liep de straat door, tot dat hij bij het dichtsbijzijnde deel van de koepel kwam en keek naar buiten door de doorzichtige muur. Het was, zoals hij verwacht had. Ze waren alle ontwaakt en keerden hun plantgezichten naar de nieuwe zon. Hij vroeg zich af, wat ze wel zouden doen, wanneer beide zonnen tegelijk aan de hemel stonden....

De straaljager van de gouverneur landde een half uur later, maar Hadfield en de ingenieurs van Plan Dageraad vermeden de toeloop door te voet de stad binnen te komen via Koepel Zeven, en het voertuig, waarmee ze gekomen waren, naar de hoofdingang te sturen als een soort van camouflerende afleidingsmanoeuvre. Dit list slaagde zo goed, dat ze allen veilig binnenshuis waren, voordat iemand in de gaten had, wat er gebeurd was, of een huldiging op touw kon zetten, waar ze veel te moe voor waren om die naar behoren te waarderen. Dit verhinderde echter niet, dat er overal in de stad privéfeestjes gegeven werden — waarbij iedereen voor zich de eer trachtte op te eisen, dat hij altijd al geweten had, wat Plan Dageraad inhield.

Phobos naderde het zenith, veel dichterbij en daardoor veel warmer, toen Gibson en Jimmy hun kameraden van het schip ontmoetten in de menigte, die goedgemutst maar met aandrang George ervan overtuigde, dat hij beter deed met zijn bar alvast open te doen. Iedereen verklaarde, dat hij daar alleen maar was in de hoop de ander aan te treffen.

Hilton, die als eerste ingenieur mocht verwacht worden meer van kernsplitsing te weten dan wie ook van het gezelschap, werd naar voren geschoven om uit te leggen, wat er nu eigenlijk precies gebeurd was.

(Wordt vervolgd)

OPROEPING

tot het houden van een openbare vergadering van de Eilandsraad van het Eilandgebied Curaçao op 8 October 1954 om 8 uur desnamiddags in de vergaderzaal van de Staten van de Nederlandse Antillen.

AGENDA

1) GOEDKEURING NOTULEN.
2) INGEKOMEN STUKKEN.
3) EILANDSVERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE ALGEMENE POLITIEVERORDENING VOOR CURACAO.
4) INGEBRUIKGEVING VAN EILANDSGROND AAN DE N.V. O.G.E.M. VOOR TRANSFORMATORHUISJES.
5) MACHTIGING TOT HET VOEREN VAN EEN RECHTSGEDING TEGEN KLOSTER REDERI, OSLO.

Willemstad, 29 September 1954.

De wnd. Gezaghebber,
G. C. SPROCKEL.

Wat God verenigd heeft

Kaapstad. — Het Hoog Gerechtshof te Kaapstad heeft bepaald dat een niet-blanke vrouw van haar blanke levensgezel gescheiden dient te worden op grond van een Zuid-Afrikaanse wet, die het onderhouden van betrekkingen tussen de beide groepen verbiedt.

Een blanke schaakherder. Dirk Bothma eigenaar van een kleine farm in de Kaapprovincie ontmoette de niet-blanke Marie Nel vier jaar geleden. Zij leefden gelukkig met elkaar tot het ogenblik waarop zij werden gearresteerd. Zij heben twee kleine kinderen. Een rechtbank stelde hen in eerste instantie in staat van beschuldiging krachtens de „wet op de immoraliteit", waarbij het onderhouden van relaties tussen blanken en niet-blanken als strafbaar wordt aangemerkt. De blanke werd veroordeeld tot vijf maanden gevangenisstraf, de niet-blanke vrouw tot vier. Zij voerden aan dat zij twee kinderen hadden, waaraan zij zich uiteraard zeer gehecht voelden. De zaak werd daarop verwezen naar het Hoog Gerechtshof.

Rechter Beyers heeft thans vonnis gewezen. Hij wijzigde de straf in drie jaar „voorwaarlijk". Ik geloof niet dat er iets bereikt kan worden door hen naar de gevangenis te zenden", luidde zijn uitspraak. „Het is duidelijk dat krachtens de wet aan hun verbintenis een einde zou moeten komen en dit kan worden bereikt door de straffen op te schorten".

Buitenlandse bedrijven spoedig onder behcer van Indonesiërs ?

Djakarta. — De Indonesische minister van Economische Zaken, de heer Iskaq, heeft op een persconferentie in Surabaja verklaard, dat het doel der regering is om de buitenlandse bedrijven, die door staatsburgers kunnen worden beheerd, langzamerhand ook inderdaad onder leiding en in het bezit van staatsburgers te stellen.

Gevraagd naar de moeilijkheden bij de grondstoffenvoorziening van de Philipsfabrieken, zei minister Iskaq, dat die verband hielden „met de weigering van Philips om de distributie van Philipsproducten via de nationale distributeurs te doen lopen, instede van via de Revimy". De moeilijkheden werden opgelost, nadat Philips had toegestemd de nationale distributeurs in te schakelen.

De Unilever, aldus minister Iskaq, had soortgelijke moeilijkheden bij de leveranties van copra door de Jajasan Kopra, terwijl van de B.P.M. wordt verwacht, dat zij de distributie van benzine via de nationale (Asli) pomphouders zal doen lopen.

New York. — Tsjechoslowakije heeft bij de Algemene Vergadering der V.N. een ontwerp-resolutie ingediend, waarin alle landen worden aangespoord „oorlogspropaganda" te staken.

MYTHE VAN GEMAKKELIJKE WINST

Londen onder de ban van de Pyramide-clubs

Vertwijfelde jacht op telkens nieuwe leden

In Londen heerst op het ogenblik een sociale rage. Het hele gezelschapsleven wordt overwoekerd door z.g. „Pyramideclubs". Een paar Amerikanen zijn met het idee voor de dag gekomen en talloze inwoners van Londen hebben er zich aan overgegeven, in de hoop tegen betrekkelijk lage kosten een flink bedrag in handen te krijgen. De „Pyramideclubs" zijn ten nauwste verwant met de z.g. kettingbrieven, een ander voorbeeld van massale verstandsvertroebeling. Het comité van de Anglicaanse kerk, dat zich bezig houdt met het probleem van de weddenschappen, heeft de „Pyramideclubs" gebrandmerkt als „een nieuw symptoom van de drang om iets voor niets te krijgen, die onze maatschappij bedreigt". Er zijn enkele geluksvogels, die inderdaad een aardig sommetje van hun lidmaatschap hebben overgehouden, maar veel talrijker zijn degenen, die de grootste moeite hebben gehad om althans hun inleg in veiligheid te brengen. Een van de voornaamste eisen, waarmee de „Pyramideclubs" staan of vallen, is, dat er voortdurend nieuwe leden geworven moeten worden en Londen biedt thans allerwegen het troosteloze beeld van het nieuwe clublid, dat in vertwijfeling al zijn kennissen opbelt om hen over te halen ook lid te worden, om dan te vernemen, dat zij allemaal reeds door anderen zijn overgehaald.

Ieder die lid wordt, komt in een groep met zeven andere nieuwelingen. Hij wordt uitgenodigd op een feestje en betaalt daar twee-en-een-halve shilling. Samen met de inleg van de zeven anderen wordt dat precies één pond. Op dezelfde avond worden nóg 127 dergelijke feestjes gegeven en in het geheel komt er dus £ 128 bij elkaar. Dit bedrag wordt gestuurd naar de persoon, wiens naam op dat moment aan de top van de hele pyramide figureert.

Het oorspronkelijke nieuwe lid werft twee nieuwe leden, die op hun beurt aan het werk gaan, totdat er weer een nieuw groepje van acht bij elkaar is. Het oorspronkelijke lid bied deze nieuwe acht een feestje aan en laat hen ieder twee-en-een-halve schilling betalen.

Als alles goed gaat, moeten er elke avond dus 1024 nieuwe leden komen. Die leden moeten de spelregels zorgvuldig in acht nemen, voldoende nieuwe leden aanwerven en vooral ook niet vergeten hun inleg te betalen. Na twaalf dagen is het oorspronkelijke lid de oudste deelnemer aan de Pyramide-beweging geworden en hij ontvangt in theorie de £ 128, die op die avond worden verzameld. Daarna wordt hij lid-áf.

Als men rekent, dat de kosten voor 'n feestje voor acht personen gemiddeld £ 18 bedragen, dan betaalt ons lid dus in ieder geval minder dan £ 20. Maar in vele gevallen is het zeer twijfelachtig, of hij de volle £ 128 daarvoor terug krijgt.

Een 27-jarige script-writer, die op een gegeven ogenblik aan de top stond, kreeg 80 personen tegelijk in zijn flat, die hem allemaal één pond kwamen brengen. Later kwamen er nog een paar, maar het totaal van zijn ontvangsten bedroeg toch niet meer dan £ 102. En bovendien had hij zoveel moeite om alle bezoekers ook werkelijk hun pond afhandig te maken, dat hij er niet over denkt om voor de somma van 2¼ shilling nogmaals lid te worden. Zijn verloofde is 24, later lid geworden dan hij, en zij wacht nog steeds op een achterstallig bedrag van £ 93. Anderen is het nog veel slechter vergaan en daarmee wordt het risico steeds groter, dat de hele Pyramide op een gegeven ogenblik ineen stort en talloze personen hun inleg kwijt zijn.

Britse straaltank

Londen. — Het Britse publiek heeft kunnen kennis maken met de eerste tank met straalaandrijving, een soort tegenhanger van het „vliegende ledikant" het vleugelloze vliegtuig. Het publiek werd door het ministerie van bevoorrading in de gelegenheid gesteld een demonstratie bij te wonen van het „eerste zware voertuig, voortbewogen door een straalmotor".

Er zijn geen bijzonderheden over het nieuwe oorlogsvoertuig bekend gemaakt. De „straaltank" schijnt echter volgens hetzelfde principe te werken als het „vliegende ledikant", dat loodrecht kan opstijgen door een neerwaartse richting van de straal uit de motoren. Bij de tank met straalaandrijving wordt gebruik gemaakt van energie die geleid wordt langs een „waterrad-turbine".

Evenals het „vliegende ledikant" is de „straal-tank" nog in het stadium van proefneming. Als eenmaal de gasturbine zijn deugdelijkheid voor dit doel heeft bewezen, zal men er toe overgaan haar te gebruiken voor werkelijke gevechtwagens.

Londen. — De 34-jarige Michael Curtis is benoemd tot opvolger van Cruikshank als hoofdredacteur van de Britse „New Chronicle". Cruikshank heeft om gezondheidsredenen ontslag gevraagd.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)

17.30 Op avontuur in de muziek
17.50 Gramophoonplaten
18.05 Cumpleaños Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan.
19.00 Boletin di noticia
19.30 Wat de handel biedt.
20.30 Philip's Happy Family
21.00 Talentonan Curazoleña en Marcha
21.30 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Gevarieerd muziek.
20.10 Gevarieerd programma
20.30 Nieuws
20.40 Dansmuziek
22.00 Sluiting.

KELKBOOM.

17.33 Muziek
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Nieuws
19.15 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Muziek
20.30 Peticiones
21.00 Programma verzorgd door Cultureel Centrum Aruba

AVROS (19 m.)

17.00 Voor kinderen
17.15 Amusements-programma
17.45 Populaire melodieën
18.00 Jazz-muziek
18.30 Voor de gedetineerden
18.45 Nieuws
19.00 Het trio van Duykeren- van der Weerd
19.15 Voor de Landbouw
19.30 Voor de jarigen op de Antillen
19.45 Radio Volksuniversiteit
20.00 Advertenties
20.30 Hawaiin-band
20.55 Nieuws en Sluiting.

P.C.J.

18.37 Zendingsrubriek
19.02 Nieuws.
19.17 Platennieuws uit Amerika.
19.30 Nederlandse Kroniek
19.40 Jeugd en Muziek.
20.00 Voor de vrouw.
20.10 Intermezzo.
20.16 Persoverzicht.
20.23 Voor de West o.a. met nieuws van Zuid-Amerika.
20.55 Avondgebed: Pater L. Verhagen O.E.S.A.
20.58 Sluiting.

Kon. Shell in eerste halfjaar 1954

Netto-resultaat gestegen tot 69,1 (62,5) millioen pond

De Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij en de „Shell" Transport and Trading Company Ltd. delen mede dat de resultaten van de maatschappijen der Koninklijke Shell Groep over het eerste halfjaar 1954, vergeleken met die over de overeenkomstige periode van 1953, als volgt zijn.

	eerste halfjaar 1954	eerste halfjaar 1953
	noteringen in ponden sterling:	
Netto-inkomen voor aftrek van geraamde belastingen en van aandeel van derden	**124.716.009**	**112.749.729**
Geraamde belastingen	**46.646.194**	**43.124.758**
	78.069.815	**69.624.971**
Aandeel van derden in het inkomen	**8.876.525**	**7.083.134**
Netto resultaat	**£ 69.193.290**	**£ 62.541.837**

Volledigheidshalve zij vermeld, dat deze cijfers niet door de accountants zijn gecontroleerd.

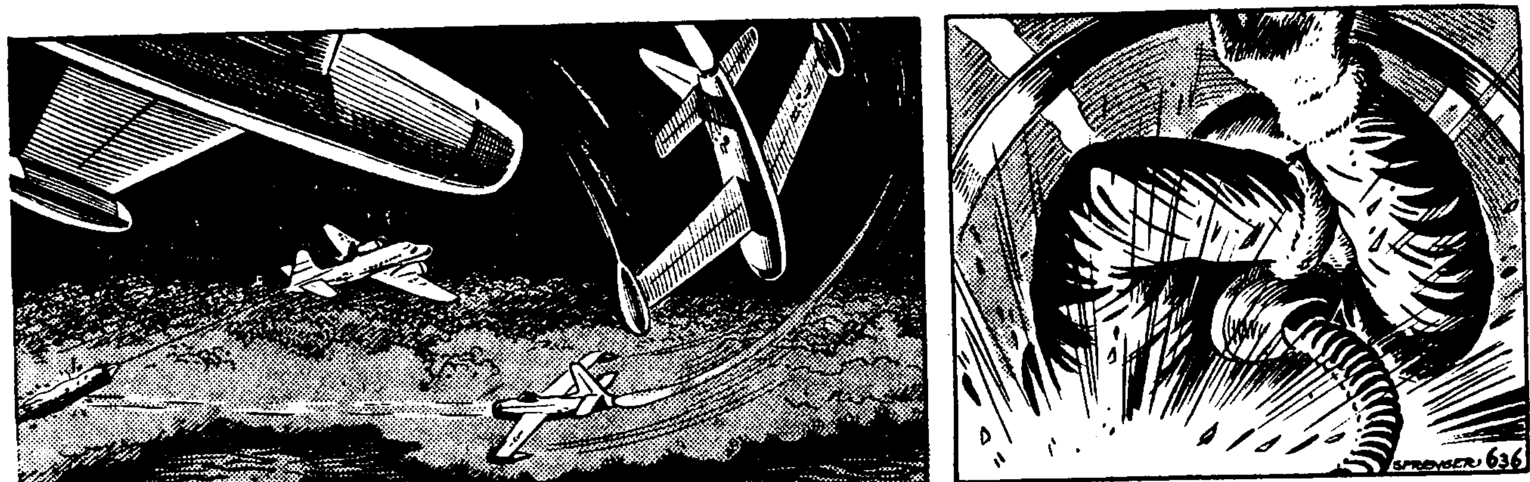
Uit dit resultaat is nog geen uitkering geschied aan de moedermaatschappijen, n.l. de Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij en de „Shell" Transport and Trading Company Ltd., wier belangen in de groep zich verhouden als 60 tot 40.

Uit de cijfers blijkt dus dat de nettoresultaten der groep in het eerste halfjaar 1954 ruim 10 % hoger zijn dan in het eerste halfjaar 1953.

Spionnage groep in Polen opgerold

Wenen. — Volgens een blad te Warschau is in Polen een West-Duitse spionnage-groep opgerold. Het blad spreekt van talrijke arrestaties, maar noemt slechts vijf namen. Alle leden van de bende hebben volgens het blad bekend.

Avonturen van PILOOT STORM

636. Summer en Davis waren twee buitengewoon begaafde vliegers die hun vak uitstekend verstonden. Bovendien waren het twee vrolijke knapen en de kwinkslagen die via de boordradio's over en weer vlogen brachten Arend soms de tranen in de ogen van het lachen. „Hou op, idioten", gierde hij, „Of ik lach mijn druk-cabine uit elkaar. Let op. Daar beneden zie ik de Douglas al met zijn „Sitting Duck" achter zich aan. Laten we dat ding eens van nabij bekijken."

Tegelijk klonk krakend de stem door de aether vanuit de geduldig voortvliegende Douglas. „Hoe staat het ermee, jullie gichelende keukenmeiden?

Als je denkt dat ik hier een hele pooldag blijf hangen, dan heb je het mis. Vooruit, knallen met 'm.

Wedden dat jullie het ding niet eens raken kunnen? Hahaha!"

„Hou je snuit, miezerige luchtboemel, anders mocht ik me eens in het doel vergissen!" antwoordde Davis en met duizelingwekkende snelheid liet hij zijn Spearhead over de linkervleugel afglijden in een wijde bocht op het doel af. Zijn boordwapenen ratelden kort, dan schoot hij alweer omhoog. Achter hem kwam Arend gierend omlaag. Grote flarden vlogen van de luchtzak af.

Toen was het de beurt van Summer. maar opeens klonk een verschrikte kreet door de radio.